DARBININKAS

XLV NR. 79. SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. ANTRADIENIS - TUESDAY, LAPKRITIS - NOV., 15, 1960 519 WILLOUGHBY AVE., BROOKLYN 21, N. Y. 10 CENTŲ

Dėmesio centre tebėra, kaip Kennedy organizuos vyriausybę

Vienas iš Kennedy kandidatų jau susilaukė stiprios opozicijos dėl Kinijos

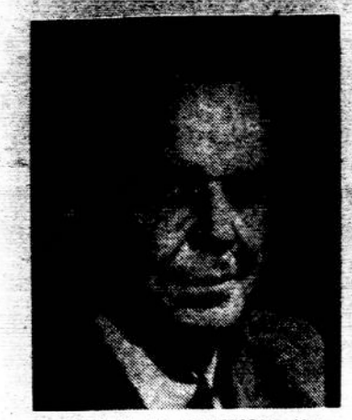

CLARK M. CLIFFORD, Kennedy ryšininkas su Baltaisiais Rūmais, vyriausias Baltųjų Rūmų patarėjas Trumano laikais.

Po rinkimų visuomenė labiausiai domisi, kaip išrinktasis prezidentas sudarys savo vyriausybę. Tuo tarpu jis paskyrė savo įgaliotinį ryšiam su Baltaisiais Rūmais — **Clark Clifford,** dirbusį prie Trumano. Susitarė su **Allen W. Dulles,** CIA direktorium, ir **J. E. Hooveriu,** FBI direktorium, kad jie liktų savo pareigose. Numatė taip pat sekretorių prekybos departamentui — **Luther H. Hodges,** dabartinį N. Carolinos gubernatorių, stambų pramoninką.

Tik spėliojimai tuo tarpu kartojami visų dėl labiausiai visus dominančio valstybės sekretoriaus. Tebeminimi **A. Stevensonas, sen. Fulbrightas, buv. gub. Harrimanas, kongresm. Bowles.** Pastarasis, nelaukdamas nė Kennedy sprendimo, jau suspėjo sukelti prieš save opoziciją. Lapkričio 11 per televiziją jis išvadino ligšiolinę Amerikos politiką Kinijos atžvilgiu kvaila ir pasisakė už dviejų Kinijų pripažinimą — komunistinės Kinijos ir Formozos. Jo pareiškimas susilaukė pasipiktinimo, o jo užbėgimas už akių galimam paskyrimui ir Kennedy pasisakymui dėl politikos tokiu opiu klausimu, parodė, kad jis turi drąsos, bet neturi takto. Po tokio pareiškimo, sakoma, kad jam sunkėja galimybės būti valstybės sekretorium, nors jis ir buvo Kennedy artimiausias patarėjas užsienio politikos reikalais.

LUTHER H. HODGES, būsimas prekybos sekretorius.

CHESTER BOWLES, buvęs atstovas Indijoje, dabar kandidatas į valstybės sekretorius.

JOHNSONO INICIATYVA

Išrinktasis viceprezidentas L. B. Johnsonas pareiškė, kad jis vyks į Nato konferenciją, kuri bus Paryžiuje lapkričio 20. Su juo vyks taip pat sen. Fulbrightas, kandidatas į valstybės sekretorius. Johnsono įtaka vis labiau pabrėžiama, kada jis sugebėjo pietų valstybes laimėti Kennedy. Dabar aiškinama, kad jis Kennedy laimėjimui turėjo didesnės reikšmės, nei Cabot Lodge Nixono akcijai rinkimuose.

Kennedy pasimatė su Nixonu

Kennedy ir Nixonas abudu poilsiauja Floridoje. Lapkričio 13 Kennedy ėmėsi iniciatyvos susitikti su Nixonu ir atstatyti draugiškus santykius, kokie buvo tarp jų per 14 metų.

Tuo tarpu tik spėliojama, kokia bus Nixono ateitis. Manoma, kad gavęs tokį didelį tautos pasitikėjimą, jis iš politikos nesitrauks. Pagal tradiciją iki kitų rinkimų jis laikomas respublikonų valios reiškėju, kaip Stevensonas buvo demokratų valios reiškėjas po nepasisekusių rinkimų. Nixono rolė tarp respublikonų galinti net sustiprėti, kada partijoje susidarė du priešingi sparnai — vienas vadovaujamas senatoriaus Goldwaterio, antras gub. Rockefellerio. Jei tie sparnai tebebus, tai Nixonas gali būti visiem respublikonam kaip kom promisas.

Bowles jau aiškinasi

Kongresmanas Chester Bowles lapkričio 13 paskelbė savo pareiškimą, kad jis dabartiniu metu esąs priešingas kom. Kinijos pripažinimui. Pasikalbėjimas su juo, kurį paskelbė Londono radijas, buvęs gegužės mėn. duotas ir tik dabar Londono paleistas.

BALSUS DAR TEBESKAITO

Balsavimo apylinkių buvo viso 166,264. Iki sekmadienio vakaro daviniai buvo žinomi iš 165,502. Iš tų apylinkių už Kennedy buvo paduoti 33,855,338 balsai. Už Nixoną 33,465,992. Skirtumas 389,346. Procentais — už Kennedy 50.29, už Nixoną 49.71. Skirtumas 0.58.

Satelitas, prieš kurį Sovietai protestuoja

Kalifornijoje lapkričio 12 paleistas satelitas Discoverer XVII. Discoverer, eidamas per ašigalį, kelis kartus per dieną eis ir viršum sovietinių satelitų teritorijos. Aviacija atsisakė pasakyti, ar satelitas turi televizijos kameras, kuriom galima perduoti vaizdus iš perskrendamos teritorijos. Tačiau šitas satelitas yra iš eilės tokių satelitų, kurie turi smaigalį, galimą išmesti pagal ženklą iš žemės. Skiriasi šios rūšies satelitai ir tuo, kad pagal ženklą iš žemės jie gali sustoti ir pakeisti kryptį.

Amerika ir Kuba

Amerika lapkričio 11 pareiškė protestą Kubai dėl Amerikos trijų piliečių sušaudymo tariamai dėl dalyvavimo sukilime prieš Castro. Amerikos proteste sakoma, kad už dalyvavimą sukilime duodama čia daugiausia kalėjimas iki gyvos galvos, bet amerikiečiai nužudyti svarbiausia dėl to, kad jie amerikiečiai.

PRIE RAKETOS SU ŽMOGUM?

KAIP ŽUVO SOVIETŲ MARŠALAS NEDELIN

Sovietai paskelbė, kad maršalas M. Nedelin žuvo lėktuvo nelaimėje. Esama nepatikrintų žinių, kad jis žuvo sprogus raketai. To paties sprogimo buvo užmušti apie 100 kitų raketos ekspertų. Tassas, Sovietų agentūra, buvo pranešusi, kad Nedelin žuvo spalio 24. Vakarų ekspertai mano betgi, kad jis žuvo prieš tai, kada dar Chruščiovas buvo Amerikoje. Galimas daiktas, kad tai buvo mėginimas paleisti pirmą žmogų ir padaryti naujos garbės Chruščiovui Jungt. Tautose. Su tokiu aiškinimu sutaria ir lapkričio 12 Tasso kita žinia — prof. Ivan Sergejev pranešė, kad žmogaus paleidimas į erdvę yra dar reikalingas didesnių pratimų raketai paleisti.

ŽMOGAUS TEISIŲ SAVAITĖ

Prez. Eisenhoweris lapkričio 12 paskelbė atsišaukimą ir paraginimą gruodžio 10 — 17 laikyti žmogaus teisių savaite. Paragino, kad kiekvienas patikrintų savo sąžinę, kiek jis prisideda prie žmoniškumo ir tolerancijos.

— **Anglijos** min. pirm. Macmillanas metų pradžioje žada atvykti pas Kennedy.

— **Kuboje** sekmadienį bažnyčiose buvo skaitomas arkivyskupo laiškas, kuris ragino kovoti prieš komunizmą. Castro jaunimo būriai brovėsi į bažnyčias trukdyti laiško skaitymą.

— **Vokietijos** atstovu Amerikoje numatomas H. Blankenhorn, kuris šiuo metu yra Vokietijos atstovas Paryžiuje. Jis turi didelį Adenauerio pasitikėjimą.

— **Adolfo Eichmanno** teismas bus transliuojamas per Amerikos televiziją.

— **Vakarų Vokietijoje** Sovietai laiko apie 16,000 agentų. Jų suimama per metus 2,400-2,800. Per 9 metus suimta viso 20,0000.

Penkiolikos komisiją sulaikė

JT gen. sekr. Hammarskjoldas atidėjo 15 komisijos vykimą į Kongą neribotam laikui, nors prieš savaitę ji turėjo jau išvykti su Hammarskjoldo direktyva atstatyti Kongo parlamentinę tvarką, t. y. grąžinti Lumumbą.

— **Malajų** min. pirmininkas lapkričio 12 pasisakė darysiąs įtakos Londone ir Washingtone, kad būtų pripažintos dvi Kinijos.

— **Vokietijoje** per 6 dienas, spalio 22 — 28, priimti 4,283 pabėgėliai iš rytų Vokietijos.

SUKILIMAI AZIJOJE IR P. AMERIKOJE VIENU LAIKU

Aziją ir pietų Ameriką sukrėtė sukilimai tuo pačiu metu. Pietų Vietname lapkričio 11 sukilima surengė kariuomenė prieš prezidentą Ngo Dinh Diem. Tačiau lapkričio 12 sukilimas buvo palaužtas. Sukilimo vadai suimti. Padėtį išgelbėjo prezidento aktyvumas ir sumanumas. Jis sugebėjo vesti derybas su sukilėliais ir per radiją iškviesti jam ištikimą kariuomenę. Susirėmime žuvo apie 100 žmonių.

Prezidentas Diem yra Vakaram palankus. Sukilėliai aiškinosi, kad jie esą taip pat antikomunistai ir norėję sustiprinti kovą prieš komunizmą, bet sykiu gauti daugiau pilietinių teisių. Žinia, kad į pietų Vietnamą skverbiasi komunistai iš šiaurės Vietnamo ir vykdo nuolat terorą. Diem vyriausybei Amerika duoda kasmet apie 190 mil. dol.

Sovietai ir satelitai

Sovietų laikraščiai įspėjo Ameriką dėl satelitų šnipų. Esą Sovietai turi užtenkamai priemonių sutrukdyti veiklai tokių satelitų kaip Discoverer XVII. Toki satelitai esą Amerikos agresyviniai veiksmai.

Komunistinė laisvė

Rytų Vokietijoje vienas pilietis buvo nuteistas pusei metų kalėjimo už tai, kad leido savo 14 metų sūnui skaityti raštus iš Vakarų.

— **Alpėse** žuvo šiemet viso 220 kalnų laipiotojų.

PAŽYMĖTOSE VIETOSE tuo pačiu metu buvo sukilimai ir visi sumalšinti.

Sukilimai Nicaragujoj ir Guatemaloj irgi numalšinti

Sukilėliai buvo paėmę du miestus, tačiau vyriausybės kariuomenės stumiami mėgino pasitraukti į Costa Rica pasienį. Sukilėliai buvo susitelkę Costa Ricoje ir iš ten puolė Nicaragują. Costa Ricos kariuomenė taip pat buvo susidūrusi ten su tais sukilėliais. Sakoma, kad tarp sukilėlių buvę ir Castro agentų.

Guatemaloje lapkr. 13 buvo likviduotas sukilimas prieš prezidentą M. Ydigorą. Vadovavo žemesnio laipsnio karininkas. Jis suimtas. Užmušti du karininkai, mėginant užpulti kariuomenės štabą.

— **Rytų Vokietijoje** jau baigia apmokymą 200 jaunų alžiriečių. Apmokymas truko dvejis metus. Jie per Tunisą bus pasiųsti Alžiro sukilėliam.

KOLONIJŲ TURI IR JUNGT. TAUTOS

Vokietija laiku kolonijų neteko, ir dabar jai niekas neprikaišioja. Azijos ir Afrikos tautom reikalauja nepriklausomybės tų kontinentų laisvosios valstybės; dėl Europos kolonijų — tyla

Jungtinėse Tautose aktualus kolonijų klausimas. Bet jis labiausiai liečia tas kolonijas, kurias jų valdytojai patys verčia nepriklausomom valstybėm. Anglija davė nepriklausomybę 9 valstybėm. Prancūzija 11 valstybių. Tai buvo padaryta be Jungtinių Tautų kišimosi. Prancūzijai beliko aktualiausias Alžiro klausimas. Tačiau į jį kištis Jungt. Tautom Prancūzija neleidžia, nors de Gaulle ir suka Alžiro nepriklausomybės kryptim. Tačiau pažymėtina, kad ir J. Tautos turi savo kolonijas, išdalytas valdyti atskirom valstybėm. Daugiausia tai buvusios Vokietijos kolonijos, atimtos iš jos po pirmojo Pasaulinio karo. Iš tų Jungtinių Tautų buvusių kolonijų trys jau yra nepriklausomos valstybės ir Jungtinių Tautų nariai. Yra dar 8 kraštai J. Tautų formalioje priklausomybėje.

— **Tanganyika** su 9 mil. gyventojų. Po pirmojo pas. karo ji buvo pavesta administruoti Anglijai. Nepriklausomybė jai numatoma duoti 1961.

— **Roanda — Urundi,** buv. Tanganyikos dalis, po pirmojo karo pavesta administruoti Belgijai. Ji buvo administruojama sykiu su Kongo. Jai numatoma nepriklausomybė 1962.

— **Anglų Kamerūnas,** anglų administruojamas nuo 1919, su 1.6 mil. gyventojų. Gyventojai kitais metais balsuos, ar prisijungti prie Nigerijos, ar prie buv. Prancūzų Kamerūno, ar sudaryti nepriklausomą valstybę.

— **Naujoji Guinėja,** valdoma Australijos, antra savo didumu pasaulio sala su 600 mažų salelių. Gyventojų tik 1.4 mil. Nei kelių, nei mokyklų, primityvus gyvenimas. Abejojama, kad greitai tas kraštas būtų parengtas nepriklausomai gyventi.

— **Vakarų Samoja,** kitados Vokietijos protektoratas, dabar valdoma N. Zelandijos. Ten 100,000 samojiečių gyvena šūkiu: Samoja samojiečiam. Žada būti nepriklausoma 1962.

— **Nauru,** 10 kv. mylių sala, garsi fosforo klodais. Po milijoną tonų fosfato kasmet iš ten išgabena. Kas daryti reikės 3,500 nauriečių, kai po 40 metų fosfato klodai išseks, jiem rūpi daugiau nei nepriklausomybė.

— **Pacifiko salos,** kurių teritorijos plotas nesiekia daugiau kaip 700 kv. mylių. Jas valdo tiesiog Jungtinių Valstybių laivynas. Ten yra salos, kuriose daromi atominiai bandymai. Ten nepriklausomybės klausimas neaktualus ir neįmanomas.

— **Pietų vakarų Afrika** paimta iš Vokietijos ir Tautų Sąjungos perduota Pietų Afrikai. Pietų Afrikos valstybė betgi atsisakė grąžinti, kas buvo perduota valdyti. Ji nepripažįsta Jungtinių Tautų paveldėjimo iš Tautų Sąjungos. Gyventojų — 515,000. Liberija ir Etijopija betgi jau apskundė Pietų Afrikos valstybę Jungtinėm Tautom už šitos teritorijos pasisavinimą.

Taigi Afrikos naujosios valstybės kelia savo tolimesnių ir artimesnių kaimynų nepriklausomybės klausimą. Tuo jos dar skiriasi nuo Europos valstybių, kurios tyli dėl kolonijų Europoje.

Pasitraukė Allen

Informacijos agentūros direktorius George V. Allen, išbuvęs tos įstaigos priekyje trejis metus, pasitraukė nuo gruodžio 1. Prezidentas naujo nebeskirs, palikdamas tai naujam prezidentui. Allen, buvęs diplomatas, dabar eisias direktoriauti į tabako institutą. Informaciją organizuoti jam labai ir labai nesisekė. Kiek tai liečia jo politiką Amerikos Balse, lietuviai ja taip pat negalėjo žavėtis.

GEORGE V. ALLEN, informacijos agentūros direktorius.

Kaip skiriasi J. Tautos dėl kolonijų

Jungt. Tautų komisijoje lapkričio 12 buvo priimta Azijos — Afrikos bloko rezoliucija, kuri ragina Portugaliją duoti pranešimą apie padėtį savo kolonijose. Rezoliuciją priėmė 45 balsai prieš 6 ir 24 susilaikė. Lig šiol Portugalija atsisakinėjo nuo tokios informacijos, nes laiko tai kišimusi į jos reikalus. Portugalijoje eina demonstracijos prieš J. Tautas. Ispanija sutiko duoti informacijas. Rezoliucija siūlė pareikšti tuo jos sutikimu pasitenkinimą. Sovietų atstovas labiausiai kovojo už tai, kad Portugalija ir Ispanija rezoliucijoje būtų išvadintos "kriminalistais". Kai rezoliucijos iniciatoriai tenkinosi švelnia forma, Sovietai už rezoliuciją nebalsavo. Susilaikė taip pat Amerika, Anglija, Italija, Kanada ir eilė kitų.

Diskusijos parodė, kad **Azijos — Afrikos valstybės kolonializmo klausimu neina išvien su Maskva. Parodė taip pat, kad kolonializmo klausimas svarstomas vienašališkai — niekas nekalbėjo apie reikalavimą, kad būtų pranešimas apie padėtį sovietinėse kolonijose.**

KOMISIJA UŽ KASAVUBU

JT kredencialų komisija lapkričio 10 šešiais balsais prieš vieną ir dviem susilaikius pripažino Kasavubu mandatą atstovauti Kongui J. Tautose. Komisijos sprendimas buvo praneštas JT pilnačiai. Lig šiol nebuvo atsitikimo, kad pilnatis komisijos sprendimo nepatvirtintų. Kasavubu čia išbūsiąs savaitę. Bet jam neteks dalyvauti diskusijose dėl Kongo, nes jos atidėtos iki po 15 komisijos raporto.

J. Valstybių ir J. Tautų pažiūros dėl Kongo išsiskyrė.

J. Tautos tebėra nuomonės, kad Konge galima ir reikia sutaikinti Kasavubu ir Lumumbą. Valstybės departamentas mano, kad tai negalimas dalykas. J. Tautos labiau remiasi Kongo parlamentu, valstybės departamentas prezidentu.

— **Danijos** radijas tik nuo šio mėnesio leido reklamas.

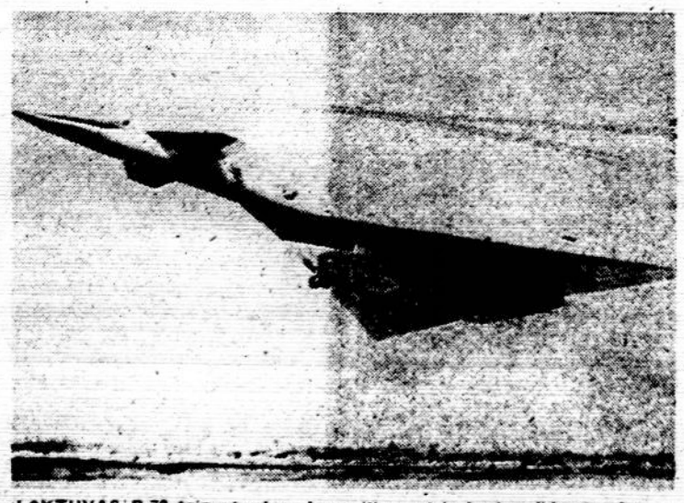

LĖKTUVAS B-70 taip atrodys. Jo greitis — tris kartus didesnis už garsą. Atlantą perskris per vieną valandą. Skris 15 mylių aukštyje.

Valstybės sekretoriaus pavaduotojas Francis O. Wilcox priėmė PET seimo delegaciją

Valstybės sekretoriaus pavaduotojas ir JAV delegacijos J. Tautose narys, Francis O. Wilcox lapkričio 4 priėmė Vaclova Sidzikauską, PET seimo pirmininką, ir dar du seimo narius. PET delegatai išdėstė p. Wilcox Sovietų pavergtųjų tautų rusistatymą ir pageidavimus ryšium su būsimais debatais J. Tautų pilnatyje kolonializmo panaikinimo klausimu. Paliestas buvo ir Vengrijos klausimo svarstymas Jungtinėse Tautose.

Konge Stanleyville mieste Lumumbos šalininkai jėga pasigrobė valdžią ir nori ten atsikviesti Lumumbą.

Brolis susitiko brolį iš Sovietų

ISTORIJA VIENO IŠ TŲ, KURIŲ ARTIMIEJI YRA UŽ GELEŽINĖS UŽDANGOS

Šnipai yra šaltojo karo ginklas, apie kurį šiemet diplomatų viršūnės daugiau kalbėjimo nei apie atomus. Daugiausia šneka Sovietai, norėdami užmaskuoti savo šnipinėjimo ir šnipų organizavimo žygius. Kaip jie ir paskutiniu dienom mėgina užverbuoti šnipus Amerikoje, papasakojo Vladimir Petrov "N. Y. Herald Tribune" priede "This Week". Tai, kas atsitiko su juo, yra mėginta daryti ir su eilė lietuvių.

Į KOKIAS ŽUVIS META MEŠKERĘ

Vladimiras Petrovas studijavo savo laiku Leningrade inžineriją. Turėjo nelaimės pagalvoti ne taip, kaip režimas nori, ir 1935 buvo suimtas. Po tardymo buvo išsiųstas šešeriem metam į Sibirą. Su karo pradžia baigėsi ir jo bausmės laikas. Grįžo į Rusiją, nešiodamasis mintį, jei tik galės, pabėgti. Karas davė tokią progą. Su bėgliais iš Rusijos jis atsidūrė Austrijoje. Tačiau SS sugavo ir įkišo į darbo lagerį netoli Vienos. Po karo trejis metus bastėsi po Europą, iki pateko į Ameriką. Jis netrukus buvo angažuotas į Yale universitetą kaip rusų kalbos dėstytojas. Parašė dvi knygas iš savo pergyvenimų: "Mano pasitraukimas nuo Rusijos" ir "Sovietinis auksas". Tom knygom pridarė Sovietam nemalonumų — demaskavo jų priverčiamojo darbo lagerių ir smurto sistemą.

Bet V. Petrovo **silpnoji ir pažeidžiamoji vieta buvo jo šeima — jo motina ir brolis buvo likę Rusijoje. Per juos Sovietų saugumas ir pamėgino mesti meškerę.**

PRASIDĖJO NUO SUSIRAŠINĖJIMO

Vladimiras Petrovas 1958 pavasarį parašė laišką motinai ir broliui, kurie gyveno Krasnodare, į šiaurę nuo Juodųjų jūrų. Laiškas buvo trumpas ir paprastas — apie šeimą, kad turi dukrelę ir laukiasi kito kūdikio. Po kelių mėnesių atėjo iš brolio Jurgio atsakymas. Tai buvo iš viso jo pirmas laiškas. Laiške atsiprašė už nudelsimą; pasakė, kad jis buvo raudonojoj armijoj karo metu, buvo paimtas į nelaisvę, dirbo vokiečių fabrikuose, ten vedė ukrainietę merginą ir grįžo į Rusiją 1946 su žmona ir dukrele. Didelėm pastangom korespondenciniu keliu prasimušęs į fabriko vyresniuosius inžinierius; ragino dažniau parašyti.

Laiškas kaip laiškas. Tik senam sovietinį gyvenimą pažįstančiam Petrovui krito į akis priminimas laiške, jog laiško nudelsimas nieko bendro neturi su brolio karjera, nes baimės laikai jau praėję. Kad po Stalino gyvenimas lengvesnis, Petrovai tai žinojo, bet iš eilės pabėgėlių taip pat žinojo, jog baimė prasitarti nėra išnykusi. Gal tai jau ir per didelis įtarinėjimas — galvojo apie save pats Petrovas, jau eilę metų sovietinio gyvenimo nematęs.

PASTAS Į VIENĄ GALĄ UŽSIKIMŠO

Buvo kita proga parašyti laišką. Petrovui gimė antra dukrelė. Apie padidėjusią šeimą jis pranešė laiškais motinai ir broliui Jurgiui rugsėjo mėn. Jau lapkričio 20 buvo Jurgio atsakymas. Laiške su entuziazmu rašė apie sovietinio gyvenimo laimėjimus. Gale paklausė apie naujagimį — ar jis berniukas ar mergaitė. Buvo aišku, kad jis nebuvo gavęs Petrovo laiško. Į tai Petrovas atsakė tuojau pat.

Naujas laiškas iš brolio atėjo gruodžio 20. Skundėsi: "Negaliu suprasti tavo tylos. Kas nutiko? Ar tai cenzūra? Bet kągi mano laiške gali rasti jūsų amerikoniški pareigūnai?". Ir vėl klausė, ar berniukas, ar mergaitė.

UŽSIKIMSIMAS PAŠALINTAS

V. Petrovas atsakė broliui tą pat dieną. Parašė, kad čia niekas laiškų netikrina. Pastebėjo, ar nebus laiškai perimti Rusijoje užsilikusių stalinistų, kurie nepaiso Chruščiovo palengvinimų ir laužo korespondencijos neliečiamybę, garantuotą Sovietų konstitucijos. Įspėjo dar, kad jie turi pasisaugoti, nes draugas Chruščiovas gali juos sučiupti ir pasodinti, kur reikia.

Tai pagelbėjo. Kitame laiške, rašytame jau 1959 sausio 27, brolis pranešė, gavęs visus laiškus, kurie buvo dingę. Pranešė taip pat, kad dabar esąs Maskvoje ir pasiūlė: **"Kodėl mes negalėtume susitikti kur nors Europos mieste ateinančią vasarą".**

(Kaip jie susitiko "Jaunimo festivalyje" Vienoje — kitame numeryje).

PELĖDOS prie Kauno meno mokyklos.

LIETUVIŲ KONGRESAS ARGENTINOJ

JUOZAS PRAGIEDRULIS

Jau virš 30 metų, kai Pietų Amerikoje gyvena išeiviai lietuviai. Jauni ir pilni energijos jie atvyko čia ieškoti laimės. Jų pradžia buvo sunki ir prakaitu nulaistyta. Tačiau pamažu jie įsikūrė ir padėjo tvirtus pamatus naujajai lietuvių kartai, kuri šiandien tęsia toliau tėvų tradicijas.

Lietuviai išeivijoje pasirodė labai stiprūs ir tautiniai susipratę: jie patys, būdami mažo mokslo, pajėgė sukurti draugijas ir organizacijas lietuvybei išlaikyti. Jie išleido savo vaikus į mokslą, kad jiems nereiktų taip vargti. Tačiau naujoji lietuvių karta, kuri čia gimė ir užaugo, savaime nutolo nuo tėvų atsivežto patriotizmo, bet daugumoje jų liko dar savam kraštui ištikimi: išmoko tėvų kalbą, gina lietuvybės reikalus.

Visi tačiau kartu užjaučia sunkią lietuvybės dalią ir nori jai padėti, ypatingai ją matyti vėl laisvą ir nepriklausomą. Kai prieš 20 metų Lietuvą užplūdo raudonoji armija ir palaidojo Lietuvos nepriklausomą gyvenimą, tuojau pat susikūrė išeivijoje **Lietuvai išlaisvinti centrai** beveik kiekviename didesniame kontinente. Toks L. I. Centras prieš 20 metų įsikūrė ir Argentinoje. Jis per dvi dešimtis metų kovojo ir tebekovoja už Lietuvos išlaisvinimą.

Džiugu konstatuoti faktą, kad Argentinoje, L. I. Centre susirinko ne tik iš Lietuvos atvykę, bet ir čia gimę lietuviai, kad kartu kovotų už savo krašto laisvę. Vienas iš tokių čia gimusių buvo **Zeferinas Juknevičius,** dabartinis Lietuvai Išlaisvinti Centro pirmininkas, kuris nenuilstamai rūpinasi savo tėvų kraštu, kurio jis dar niekada nematė.

Šiais metais Lietuvai Išlaisvinti Centras Argentinoje, minėdamas savo 20 metų gyvavimo sukaktį, nutarė suruošti **pirmąjį pietų Amerikos lietuvių kongresą** gruodžio mėn. 2-5. Šiam kilniam sumanymui pritarė ir prie paruošimo talkininkauja visos lietuvių organizacijos ir spauda Argentinoje.

Kongreso tikslas yra pagyvinti lietuvišką veiklą Pietų Amerikos žemyne, kad bendromis jėgomis sėkmingiau galėtų visi kovoti dėl Lietuvos išlaisvinimo. Dabartinis momentas, kuriame yra atidengiamas kolonizmo ir kartu komunistinio imperializmo klausimai, mums lietuviams itin atrodo palankūs ir todėl reikalinga tą progą kuo gausiau išnaudoti.

Jeigu kas mėnesį ar kas savaitę naujos Afrikos tautelės gauna nepriklausomybę, tai mūsų tauta, kuri jau turėjo savo nepriklausomybę ir pasirodė pasauliui kaip aukštos kultūros šalis, tuo labiau turi teisę į nepriklausomą gyvenimą.

Tačiau atsiminkime vieną tiesą: **jeigu mes patys dėl savo tautos laisvės nekovosime, jos mums niekas veltui nepadovanos.** Tad atėjo laikas, kad visi vieningai stotume į bendrą frontą už savo krašto išlaisvinimą. Visi laisvųjų kraštų ir kontinentų lietuviai turi vieningai pradėti dirbti. Užteks tų barnių ir ginčų, užteks mums tuščių žodžių, reikia eiti prie darbų, kurie mūsų visų laukia.

Pietų Amerikos lietuvių kongresas, kuriame dalyvaus **Argentinos, Brazilijos, Čilės, Kolumbijos, Venezuelos, Urugvajaus ir Šiaurės Amerikos lietuvių atstovai,** yra kaip tik ruošiamas tam, kad jame visi kartu nustatytume bendras laisvinimo darbo gaires ateičiai. Tuo pačiu šis kongresas bus viešas lietuvių pasirodymas prieš kitataučius ir aiškus pasisakymas už nepriklausomą Lietuvą tarp laisvų ir nepriklausomų kaimynų nuo Baltijos iki Viduržemio jūros. Už laisvą Lietuvą ir už laisvą Europą!

LIETUVOJE RENGIAMASI IŠLEISTI BIBLIOGRAFIJĄ

Okupuotoje Lietuvoje partija ir ministerių taryba nutarė išleisti pilną iki tarybinio laikotarpio Lietuvos spaudos bibliografiją. Ši bibliografija kartu su okupuoto laikotarpio (kurį jie vadina tarybiniu) sudarys jų vadinamą nacionalinę bibliografiją. Siam tikslui jau telkiama medžiaga. Taip pat bus įjungta ir užsienyje išleista lituanistika.

IŠ LIETUVOS

MIRĖ DAIL. JONAS ŠILEIKA

Kaune spalio 27 po ilgos ir sunkios ligos mirė Jonas Šileika, vienas iš senosios kartos Lietuvos dailininkų. Jo kūnas su karstu buvo padėtas Meno mokykloje.

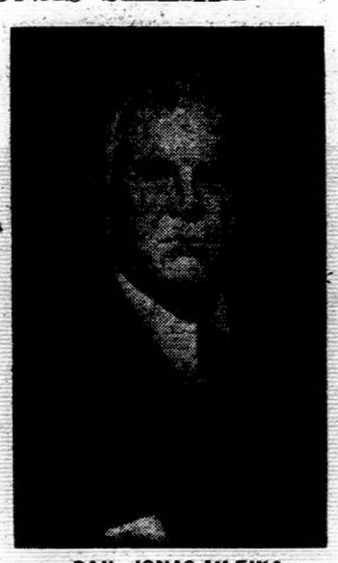

DAIL. JONAS ŠILEIKA

Jonas Šileika buvo gimęs 1883 liepos 2 Jadagonių kaime, Šakių apskr. Jaunas 1900 emigravo į Ameriką ir čia baigė vidurinę mokyklą, o 1910 Chicagoje meno institutą. Paskiau lankėsi Paryžiuje, Miunchene, porą metų išgyveno Maskvoje. Pirmojo pasaulinio karo pradžioje, 1915, grįžo į Ameriką. Tik nepriklausomai Lietuvai susikūrus, 1921 buvo parkviestas iš Amerikos profesoriauti Kauno meno mokykloje. Ten visą laiką ir dirbo, o nuo 1940 persikėlė į Vilniaus meno akademiją.

— **Klaipėdoje** dramos teatras paminėjo savo aktorės Vandos Lietuvaitytės 50 metų amžiaus ir 25 metų scenos darbo. Ji suvaidinusi per 50 rolių.

— **Vilniuje** spalio 22 baigėsi sodininkų ir bitininkų suvažiavimas. Dalyvavo apie 300.

— **Vilniaus** gyventojus šiemet terorizavo plėšikai ir užpuolikai, vienas iš užpultųjų buvo tiek sužeistas, kad mirė. Dabar užpuolikai suimti — Arkadij Starostin ir Kazimir Pliaugo. Starostin teismo sprendimu sušaudytas, Pliaugo nubaustas 10 metų.

— **Maskvoje** leidžiama literatūros enciklopedija. Medžiagai apie lietuvių literatūrą paruošti komisijoje dalyvauja K. Korsakas, B. Pranskus, J. Lankutis, K. Doveika, V. Kubilius, V. Galinis, P. Česnulevičiūtė.

Laiškas Balfo reikalų vedėjui

Punskas, 1960 spalio 30.

Gerasis kunigėli, mes N. N. prašome padėti mums. Esame beviltiškoje padėtyje. Kenčiame alkį ir šaltį. Esame žemdirbiai. Ledai, lietus ir komūnų valdžia atėmė mūsų darbo vaisių. Mano šeima didelė. Aš, vyras, keturi vaikai ir dar vyro motina 85 metų. Gyvename molio landynėje, drėgnoje. Aš ir vyras sergam džiova. Mūsų gyvuliai taip pat turėjo džiovą. Valdžia juos sunaikino, išmokėdama už juos tik tiek, kad už tris gali nusipirkti tik vieną. Nuo blogo maisto mano jėgos visiškai baigiasi. O Dieve mano brangus, taip sunkiai bedirbdami neturime kuo apsirengti nei vaikų į bažnytėlę nusiųsti. Jauniausias 10 metų vaikas prašo vesk mane į bažnyčią, prie išpažinties, komunijos. Už suteiktą mums pagalbą būsiu labai dėkingas.

Su pagarba ... N.N.

P. S. Tokių ir panašių laiškų galybė ant Balfo stalo. Juos Balfas gali patenkinti tik Amerikos lietuviams kartu veikiant, skatikus ir rūbus aukojant Balfui.

Kun. L. Jankus
Balfo Reikalų Vedėjas

SPAUDA

Nuo ko priklauso lietuviškų parapijų likimas

Į Laisvę nr. 22-30 kun. dr. A. Juška straipsnyje "Lietuviškų parapijų problema" duoda informacinės medžiagos, nuo ko priklauso lietuviškų parapijų likimas. Pažymėjęs, kad esama teritorinių ir tautinių parapijų, atsako,

kas gali tautines parapijas įkurti ar panaikinti.

Rašo: "Katalikų Bažnyčios kanonų kūrėjai iš anksto pramatė, kad tautinėms parapijoms įkurti gali susidaryti rimtų kliūčių... Vyskupų tarpe Amerikoje dominuoja airių kilmės, gali atsirasti siaurų tautinėm parapijom nepalankių, kartais net šovinistų, kurie gali daryti rimtas kliūtis tautinėms parapijoms įkurti, o įkurtąsias lengvai panaikinti ... Tiems neigiamumams kelią užkirsti 216 kanonas, ypatingai jo 4 paragrafas, aiškiai nustato, kad tautinę parapiją įkurti, kaip ir ją panaikinti, vietos vyskupas turi gauti iš švento Tėvo raštu sutikimą.

"Procedūra tautinei parapijai kurti yra panaši, kaip ir teritorinei. Pirmoje eilėje čia yra reikalinga atitinkamas tikinčiųjų skaičius, kaip garantija, kad įkurtas vienetas išsilaikys. Tokios tikinčiųjų grupės atstovai kreipiasi į vietos vyskupą, prašydami naują parapiją įkurti. Vyskupas jų prašymą rimtai svarsto, ar yra reikalas, ar jie sugebės parapiją išlaikyti. Jei nauja parapija bus teritorinė, vyskupas ją savarankiškai gali įsteigti, nieko ir niekur neatsiklausdamas. Jei tokia parapija pramatoma tautinė, ordinaras vyskupas kreipiasi raštu į Romą, prašydamas popiežiaus sutikimo ... Tautinės parapijos uždaryme klebonas nieko nereiškia. Jos panaikinti negali nė vietos vyskupas".

Kaip Roma žiūri į tautines parapijas

"Praktika rodo, kad pats Vatikanas nori kaip galima ilgiau tautines parapijas išlaikyti, jas uždaryti leidimą sunkiai duoda. Tai žino ir vyskupai ordinarai. Jie tad nėra linkę tuo reikalu į Romą kreiptis".

Lietuviškų parapijų pradžia

Priminęs, su kokiu pasišventimu pirmieji lietuviai ateiviai rūpinosi savo parapijas organizuoti, autorius teigia:

"Pirmoji lietuvių parapija įsteigta, regis, Pittstone (1885 Red.). Ji ir šiandien palieka tautinė. Paskutinioji parapija įkurta 1941 metais Los Angeles mieste, Calif. Keista, kad ši paskutinioji, kur lietuvių skaičius kasmet didėja, kai kitur nyksta, panoro likti jau teritorine, ne tautine ... Viso lietuvių parapijų šiandien priskaitoma iki 120".

Kada į lietuvių parapijas pradėjo brautis anglų kalba

"Lietuvių parapijose, kiek tas liečia Chicagą, visose leistinose apeigose, maldose, konferencijose bei pamoksluose visur čia buvo vartojama tik lietuvių kalba, nė žodžio angliškai, rodos, iki 1918. Pirmas anglų kalbą į savo parapiją bus įvedęs a. a. prel. Krušas. Kai kas dar prisimena anų dienų istorinį Kunigų Vienybės susirinkimą šv. Jurgio par. klebonijoje Chicagoje, kur tuometinis regis, dienraščio Draugo redaktorius kun. B. Bumša viešai protestavo prieš anglų kalbos įvedimą į lietuvių bažnyčią, viešai paties parapijos šeimininko jis buvo paprašytas kleboniją palikti".

Nuo ko priklauso lietuviškų parapijų likimas

"Klysta tie, kurie manytų, kad mūsų religiniai židiniai tik nuo kunigų priklauso, kad pasauliečiai jokio vaidmens nevaidina". Kokis tas vaidmuo, autorius primena: įsirašyti ne į teritorinę, bet į tautinę parapiją; remti savo parapiją pinigais, nes parapijų išlaikymo išlaidos, ypačiai mokyklų išlaikymo, milžiniškos; lankyti tas pamaldas, kurios yra pridėtinės maldos vien lietuviam. "Jei dėl nepakankamo lankytojų skaičiaus mišios, kitos pridėtinės pamaldos, kur vartojama tik lietuvių kalba be jokio angliško žodžio, klebonų bus panaikintos, ne jų, ne jų asistentų bus kaltė — visą atsakomybę pasiims lietuviai parapiečiai, kurie žodžiu apie lietuviškumą kalba, bet darbais to neįrodo ... Išvadoje lietuviškumui lietuvių bažnyčiose gresia pavojai. Ateityje jie bus dar didesni. Juos nugalėti tesugebės bendros, organizuotos pastangos lietuvių kunigų, lietuvių pasauliečių.".

FESTIVAL RESTORANAS IR BARAS
VACYS STEPONIS, savininkas
40 East 26th Street, New York City, N. Y.
Tel. MU 3-2928
GERI PIETŪS IR VAKARIENĖ — JAUKUS BARAS

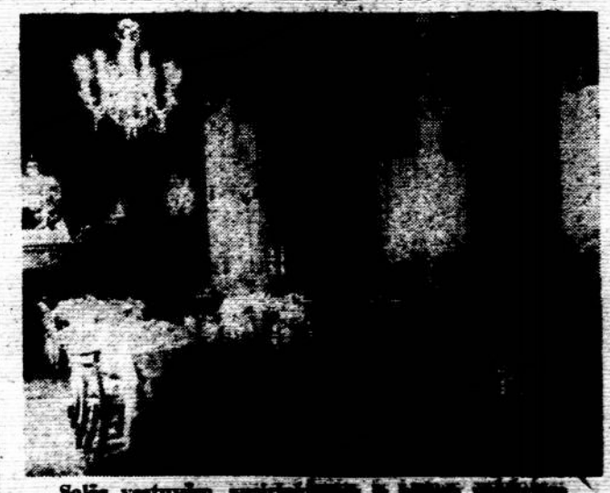

Salės vestuvėm, susirinkimams ir kitokiem pobūviam
Salėje gali tilpti 200 žmonių
LIETUVIŲ SUSIRINKIMAMS SALĖ NEMOKAMAI
Mielai kiekvieną bus sutiktas

Labai svarbus pranešimas
visiems, kurie siunčia siuntinius į LIETUVĄ, arba į kitus kraštus

Artinantis Kalėdų šventėms, mes paruošėme eilę žemiau išvardintų standartinių siuntinių. Prašome patikrinti šių siuntinių kainas ir Jūs įsitikinsite, kad jų kainos yra labai žemos, tačiau jie turi didelę vertę Lietuvoje.

1. Pusvilnonės medžiagos penkiems vyriškiems, arba moteriškiems kostiumams. Iš viso 17 jardų; pamušalo 7½ jardo, siūlų 5 špulės, sagų 3 tuzinai ir adatų 1 pokelis
$49.90
2. Tas pats, kaip siuntinys No. 1. Prie to pridedama 100% vilnonės 2 medžiagos vyriškiems, arba moteriškiems paltams. Viso 6 jardai.
$79.90
3. 100% vilnonės medžiagos 2 vyriškiems, arba moteriškiems paltams. Viso 6 jardai.
100% vilnonės medžiagos 3 vyriškiems kostiumams. viso 10 jardų.
100% vilnonės medžiagos dviem moteriškom suknelėm. Viso 6 jardai.
$99.90
4. Cukraus 20 svarų; Miltų 10 svarų; Kakao 5 svarai; Šveicariško šokolado 24 plytelės po 3½ oz. Viso 5 sv.
$49.90

Į aukščiau paminėtas kainas įeina visos išlaidos ir pristatymas Lietuvon. Visi siuntiniai yra apdrausti ir jų pristatymas garantuotas. Prie kiekvieno standartinio siuntinio galima pridėti bet kokius kitus pageidaujamus daiktus ir už tai reikės primokėti tik papildomą muitą. • Visų siunčiamų prekių kokybė yra garantuota. Prašome įsitikinti, jog siunčiant per mus Jūs tikrai sutaupote iki 50%. • Papildomų informacijų ir pavyzdžių reikalu prašome rašyti lietuviškai ir Jūs tuojau gausite lietuvišką atsakymą.

GENERAL PARCEL & TRAVEL CO.
132 FRANKLIN AVE., HARTFORD, CONN.
Telef. CHapel 6-4724

DARBININKAS

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS
Eina nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKĄ, LDĖ
ORGANĄ DARBININKĄ ir LIETUVIŲ ŽINIAS
Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

SUBSCRIPTION RATES
Domestic yearly — $6.00
Brooklyn, N. Y. — $6.00
Half year — $3.00
Foreign — $6.00

PRENUMERATOS KAINA
Amerikoje metams — $6.00
Brooklyne, N. Y. — $6.00
Pusei metų — $3.00
Užsienyje — $6.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDĖLIS
Straipsnius ir korespondencijas redakcija talpo savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavardės pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.
REDAKCIJA ir ADMINISTRACIJA: 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.
Tel.: GLenmore 5-7281

Latvijos nepriklausomybės šventė

Latvija visame laisvame pasaulyje lapkričio 18 mini nepriklausomybės paskelbimo sukaktį. Latvijos, kaip ir Lietuvos bei Estijos, nepriklausomybė buvo paskelbta 1918 metais. Iki tų metų nepriklausomos savo valstybės latviai nėra turėję. Latvius labai ilgai valdė vokiečiai, paskui lietuviai su lenkais, švedai, rusai. Tačiau jokia svetima valdžia nepalaužė kietos tautos charakterio ir neužgniaužė laisvės troškimo. Laisvė buvo išsikovota po pirmojo Pasaulinio karo tautos krauju. Daugiausia to kraujo nutekėjo kovose su rusais bolševikais, kurie dar 1918 - 1919 metais siekė neleisti įsikurti nepriklausomai Latvijai. Norėjo paversti savo kolonija, kaip ir kitas dvi Baltijos valstybes. Visos trys tada atsilaikė prieš raudonąjį rusų imperializmą.

★

Latvija nepriklausomais savo laikais nič niekam nekliuvo. Ji turėjo apėmusi visas savo etnografines žemes, buvo patenkinta ir galėjo geruoju gyventi su visais savo kaimynais. Savo sienomis lietėsi su Estija, Sovietų Rusija, Lenkija ir Lietuva. Lietuvos konfliktas su Lenkija, tiesa, buvo rakštis, kuri kiek drumstė Lietuvos ir Latvijos santykius. Vilniaus klausimu lietuviai norėjo didesnės savo brolių latvių pagarbos. Latviam buvo naudingesnis neutralumas ir tiesioginė siena su Lenkija, kurios nebūtų siekusi be Vilniaus krašto.

Tas opus lietuviams klausimas buvo apeitas, sudarant 1934 Baltijos valstybių santarvę. Visom trim Baltijos valstybėm rūpėjo išsaugoti tai, ką jos turėjo. "Lietuvos, Latvijos ir Estijos įgaliotiniai, pasirašydami tą sutartį, pareiškia, kad jų vyriausybės budės, kad tarp trijų valstybių augtų solidaraus draugingumo dvasia ir plistų jų šalyse, ir tam tikslui jos pasižada imtis bei skatinti visas tinkamas priemones".

★

Sovietų Rusijai toji Baltijos valstybių santarvė užkliuvo, kai Hitleris davė Stalinui laisvas rankas grobti Pabaltijo kraštus. Buvo prisikabinta, kad toji savisaugos sutartis nukreipta prieš Sovietų Rusiją. Melas aiškėjo jau iš to, kad nė viena Baltijos valstybė neturėjo ir nekūrė tokios militarinės pajėgos, kad būtų galėjusi ką pulti. Rusai patys puolė, nes siekė užimti tuos tris kraštus, kuriuos valdė caristiniais laikais. Bolševikinis imperializmas čia nieku nesiskyrė nuo caristinio. Dar caras Jonas IV Žiaurusis pirmas 1558 siaubingai įsiveržė į Latviją ir Estiją, kaltindamas dėl susitarimų su Lietuva. Stalinas tiktai pakartojo savo palikonių politiką.

★

Nepriklausomybės paskelbimo minėjimas šiandien latviam yra tiek pat skaudus, kaip ir kitom dviem Baltijos tautom. Nepriklausomybė jom vėl atimta, kraštas niokojamas ir rusinamas. Jis paverstas rusų kolonija. Rusai bolševikai valdo žiauriau, negu kitados vokiečiai kryžiuočiai, kai jie čia turėjo savo koloniją. Tada bent žmonių nežudė. Latviai, atsidalinę nuo vokiečių, kad ir jiem vergaudami, galėjo išlaikyti savo kalbą, papročius ir tautinį charakterį. Šiandieną ir tai be pasigailėjimo laužiama.

Dienos yra sunkios, bet jos vis dėlto turi šviesiąją viltį. Viltį, kad jokia prievarta ilgai netrunka. Mes giliai tikime, kad latvių tautos atsparumas sulauks pergalės ir nepriklausomybės kartu su kitom dviem Baltijos valstybėm. Dievs, sveti Latviju!

Siekia geresnio pasaulio

Žmogus komunizmo grėsmės akivaizdoje (3)

KUN. BR. LIUBINAS (ELI)

Paskutinę kongreso dieną kun. Ferdinand Kastner S.A.C. supažindino dalyvius su geresnio pasaulio siekimo pastangomis, ypač, išeidamas iš kun. Lombardi sąjūdžio, kurio įgaliotiniu Vokietijai jis pats yra.

Apie geresnį pasaulį kalba visi, net ir komunistai. Jie sako, kad dabartinis pasaulis yra blogas, o to blogumo pagrindu esąs individualizmas. Kol komunizmas kritikuoja, jis pasako daug tiesos. Tačiau šalia kritikos, komunizmas tvirtina ne tik galįs sugriauti senąją tvarką, bet taip pat įvesti naują geresnę, sukurti absoliutinį ir tobulą pasaulį. To naujo pasaulio pagrindan deda materializmą ir ateizmą. Kaip tik tuose pagrinduose ir glūdi laidas, kad komunizmas vieną dieną sugrius.

Geresnio pasaulio mintį katalikų skelbiamąja prasme atnaujino popiežius Pijus XII 1952 metais. Jis konstatavo, kad pasaulis skuba į bedugnę ir jį reikia reformuoti iš pagrindų.

BROLIŲ kapai Rygoje krituslem už Latvijos nepriklausomybę.

Reformos siekimas:

toks pasaulis, kokio nori Dievas.

Geresnis pasaulis — tai Evangelijos pritaikymas šių dienų būsenai. Tai pamokslo nuo kalno eksperimentas. Tą eksperimentą atliko šventieji ir dėl to jie tapo šventais. Geresnis pasaulis nėra rojus ar dangus žemėje, bet visuomenės santvarka, kurioj visos problemos globaliniu atžvilgiu sprendžiamos Jėzaus mokslo praktikavimu. Dabartinė praktiškoji krikščionybė tikrumoje yra pagonybė, truputį apdailinta katalikiškomis formomis, kurios kartais išvirsta į prietarus.

Pijaus XII mintį, kuri jau buvo skelbiama ir ankstesniųjų popiežių, gyvai pagavo Italijos jėzuitas tėv. Lombardi ir apsisprendė mėginti ją praktikoje įgyvendinti. Pirmiausia, popiežiaus pavedamas, išsileido į kelionę po pasaulį, iš kurios grįžo su dvejopu konstatavimu: 1. dabartinė žmonija laukia Jėzaus Kristaus ir 2. pasaulyje yra daug kilnių žmonių ir daug gerų iniciatyvų, tačiau nėra visuotino rezultato, nes trūksta ištvermės ir tarpusavio ryšio. Išeidamas iš tų konstatavimų, Pijus XII pavedė tėvui Lombardi propaguoti geresnį pasaulį pagal evangeliją. Tėvas Lombardi

....geresnio pasaulio pagrindan deda dvasines pratybas.

Tai nėra individualios rekolekcijos įprastine prasme, bet visuomeniškos dvasinės pratybos, kurioms gal net tiktų dvasinių manevrų vardas. Tos pratybos susideda iš teorinių pagrindų ir praktiškojo veikimo.

A. Teoriniai pagrindai. Jie susideda iš 7 tiesų. 1. Geresnio pasaulio maštabas yra Dievo planas, kuriant pasaulį: visa žmonija yra skirta amžinajam gyvenimui! Tad neužtenka gelbėti vien savo sielą, bet reikia rūpintis viso pasaulio išgelbėjimu.

2. Baisi alternatyva, kuri šiandien nutylima arba abejojama: išganymas arba pasmerkimas. Arba, arba! Trečios išeities nėra! Žmogus, būdamas laisvas, gali Dievo planą sugriauti. Kasdien miršta apie 200,000 žmonių. Jei koks darbininkas įkrenta į plieno liejyklos ugnį, kyla baimė; bet jei įkrenta į pragarą, tai niekas nesijaudina.

3. Supratus baisiąją alternatyvą, suprantama žmonijos istorijos prasmė: išvengti pasmerkimo ir paveldėti amžinąją laimę.

4. Faktinė šiandieninės žmonijos padėtis — kaip žmonija atsako viršmirtiems reikalavimams? Siautėja nuodėmių okeanas, organizuotos bedievių minios.

5. Yra reikalinga Dievo vaikų revoliucija, kurioje neliejamas kraujas, nebent savas. Tos revoliucijos ginklas — pasiryžimas pakeisti susidariusią nemoralę būklę. Jos savybės — vidinis nepriklausomumas nuo aplinkos, pasiruošimas sutikti prieštaravimams, pasitikėjimas Dievu ir vidinis vieningumas.

6. Šiandien yra labai patogi valanda Dievo vaikų revoliucijai. Pasaulis stovi prieš kolektyvinį savęs sunaikinimą ir instinktyviai laukia gelbėtojo. Tai advento — Mesijo laukimo pasikartojimas.

7. Toji revoliucinė permaina nėra utopija, nes ji jau dešimtmečiais yra skelbiama popiežių ir jos įgyvendinimo meldžia Bažnyčia savo oficialiose maldose.

B. Praktiškasis veikimas. Žmonijos dvasinių pratybų praktinė dalis glūdi atsinaujinime, meilėje ir vienybėje.

1. Meilė — Dievo ir artimo meilė. Jos nėra viena kitai subordinuotos, bet yra viena ir ta pati teologinė dorybė. Turime galimybės Dievo meilę aktualizuoti žmoguje. Ir tai kiekviename, kas jis bebūtų, nes kiekvienas turi nemirtingą sielą. Tos meilės mastas yra pats Dievas: "mylėkite vienas kitą taip, kaip aš jus myliu" — kalbėjo Kristus savo apaštalams, o per juos ir visiems žmonėms. Aukščiausias meilės laipsnis atsiekiamas tada, kai galima su šv. Povilu pasakyti: "gyvenu aš, bet jau ne aš, Kristus gyvena manyje". Kas atsieks šį meilės laipsnį, tas perkeis pasaulį.

2. Vienybė. Jėzus meldžiasi už tikinčiųjų vienybę, jos pavyzdžiu pastatydamas Dievo vienybę Trejybėje. Toji vienybė reiškiasi nuolatine tarpusavio komunikacija. Tikinčiųjų vienybė, pagal Kristaus valią, turi būti ženklu, iš kurio galėtų pasaulis pažinti, kad Kristus yra siųstas dangiškojo Tėvo. Praktikoje krikščionybė labai suskilusi ir tas suskilimas yra pagrindine kliūtimi skleisti Kristaus mokslą pagonių tarpe. Būtina širdžių ir dvasių vienybė. Tos vienybės įgyvendinimas yra būtina pasaulio perkeitimo sąlyga.

Raudonasis kampelis ir Amerikoje

Komunistai savo žmones moka pristatyti kaip kovotojus su "buržuazine kapitalistine santvarka", parodyti juos kaip herojus ar kankinius, kovoje su ta santvarka žuvusius.

Tokį herojų ir kankinių kultą norima sudaryti ir Amerikoje apie Sacco ir Vanzetti. Tai du italai imigrantai, kurie Massachusetts teismo sprendimu 1927 buvo nubausti mirtimi. Nubausti už dvigubą žmogžudystę, įvykdytą 1920. Buvo nušautas iždininkas ir jo sargas. Nušautas iš ginklo, kuris buvo rastas pas teisiamuosius. Byla visame pasaulyje buvo sukėlusi labiausiai komunistų triukšmą dėl nuteisimo. Buvo aiškinama, kad nuteistieji tėra neteisingo teismo auka. Jie esą nuteisti tik dėl to, kad jie yra anarchistinių pažiūrų. Tada buvo sudaryta komisija teismo eigai patikrinti. Komisijoje buvo Harvardo universiteto ir Mass. Technologijos Instituto prezidentai, o taip pat vienas buvęs teisėjas. Komisija rado, kad bylos eiga buvo atlikta pagal Massachusetts veikiančius įstatymus. Tada tik gubernatorius atmetė pasigailajimo prašymą.

Abudu italai imigrantai buvo anarchistai, ir tas jų politinis nusistatymas davė labiausiai pagrindą "progresyviesiem" paversti juos herojais ir kankiniais. To heroizmo kultas nebaigtas nė šiandien. Kaip informuoja "Counterattack" spalio 14, pereitą pavasarį National Broadcasting Co. pateikė dvi programas apie tuos italus to paties kulto tendencija. Dabar Ford Foundation suteikė pinigų kompozitoriui Marc Blitzstein, kad jis parašytų apie tuos Sacco ir Vansetti operą. Kokia bus ta opera, per anksti dabar tarti. Bet pažymėtina, kad pats jos autorius yra pažįstamas Kongreso komisijos priešamerikinei veiklai tirti archyvuose. Juose kalbama apie kompozitoriaus ryšius net su 19 prokomunistinių organizacijų, kurios suminimos vardais.

DIDELIS PAPIGINIMAS

Darbininko prenumerata naujiems skaitytojams 4 mėn. iki šių metų galo tik 1 dol. Šiems ir 1961 metams — tik 5 dol. Rask bent vieną naują skaitytoją.

LATVIAI Pavergtų Tautų seime. Nuotr. V. Maželio.

A. GRIGAITIS

Į MOKYKLĄ

PRISIMINIMAI

2

Gimnazijoje Petras Kriaučiūnas atskleidė lietuvių tautos praeitį. Taip mes pažinome, jog lietuvių kalba nėra blogesnė už rusų ar lenkų; priešingai, ji net gražesnė, skambesnė už pastarąsias. Taip mes iš karto tapome susipratę lietuviai.

Mūsų pradžios mokyklos mokytojas kartais supažindindavo su lotynų raidėmis, pastebėdamas, kad jos raudojamas lietuvių kalbos rašyboje.

Rusai lietuvius pradėdavo rusinti jau pradžios mokykloje. Tą darbą tęsdavo iš toliau aukštesnėse mokyklose. Antroje gimnazijos klasėje kartą rusų kalbos mokytojas manęs paklausė: ar aš lietuviškai ar rusiškai galvoju? Aš nesupratau klausimo. Tada jis paklausė: ar aš dauginu lietuviškai ar rusiškai? Aš daugybos lentelę minty jau vartojau rusiškai. Mokytojų rusų buvo uždavinys, kad mes priprastume galvoti rusiškai. Tai svarbus dalykas nutautinime.

Jau pradžios mokykloje rusų kalbos skaitymo knygose mus vaikus viliodavo gražūs paveikslėliai, gražūs trumpi apsakymėliai, eilėraščiai, gamtos aprašymai. Nejučiomis tapdavome savos rūšies rusofilais. Panašiai Mažojoje Lietuvoje lietuviai suvokietėjo, o Amerikoje — amerikonėja.

Kai eidavome į mokyklą, pietums mama įdėdavo ar tai liesesnės mėsos, šoninės gabaliuką, ar pakepdavo miltinių, bulvinių blynų, arba sviesto įkraudavo į kampuotą stikliuką. Penktadieniais delnan įsprausdavo penkgrašį. Tada pas Vingilį, Lankeliškių krautuvininką, nusipirkdavom pyrago.

Tokių pietų laukdavom. Nors pyragas buvo gardus, bet mus labiau viliojo armonikėlė ar šautuvėlis. Tada gautą pinigą taupydavom. Pietum pasiimdavom duonos ir cukraus gabalėlį. Cukrų galėjai su vaikais išmainyti į kitus valgius. Mes, vaikai, dažnai keisdavomės savo pietumis. Svetimas kąsnis atrodė gardesnis.

Turiu pasakyti, kad nebuvom lepinami, nors išteklių ir buvo. Mes, kaimo vaikai, valgėme tai, ką duodavo motina žemelė ir ką mokėjo pagaminti motina kaimietė. Valgėm paprastą natūralų, fabrikų nesugadintą maistą ir buvom sveiki. O jei iš turgaus parveždavo baronką ar baronkų virtinėlę, tai mum buvo didelė šventė. Daržovių ir vaisių irgi užteko. Jei žiemą jų buvo kiek mažiau, tai pavasarį ir vasarą ir rudenį vaisių buvo per akis. O juk vaikai mėgsta obuolius, uogas. Vitaminų mum netrūko. Juos suteikė — sodai ir jų vaisiai. Tad ir augom sveiki gamtos prieglobsty.

Kai eidavome į mokyklą, vienas iš mėgiamiausių žaidimų buvo — lošimas plunksnom. Plunksna buvo įvertinama pagal senumą. Naują plunksną reikėjo apversti aukštyn kojom penkis kartus, o nudėvėtą, rašalo suėstą — vieną kartą. Dažniausiai lošdavom senom plunksnom, bet įsismaginę į lošimą, paleisdavom ir naujas. Plunksnos dar buvo vertinamos ir dėl jų kietumo ar minkštumo. Vienos rašydavo storiau, kitos ploniau.

Lošdavom ir kortomis, kurias mes patys pasidarydavom. Ir čia naudojom plunksnas. Žiemą gi didžiausia pramoga buvo sniegas. Pasidalinę į dvi grupes — vieni ruskiai, kiti kinai — pradėdavom karą sniego gniužtimis. Atodrėkių metu, kada sniegas minkštas ir gniūžtės kietai suspaudžiamos, tekdavo ir gana skaudžiai nukentėti, bet mokytojui nesiskųsdavom. Sugebėdavom pasidaryti ir savų ginklų — šautuvėlių.

Mokykloje buvo švenčiamos caro ir jo šeimos narių gimimo, vardo dienos. Tos šventės buvo vadinamos "galiupkos". Tada mokiniams reikėjo eiti bažnyčion išklausyti mišių, kurios buvo laikomos už carą ir jo šeimą. Mišių pabaigoje kunigas turėjo iškilmingai sugiedoti Te Deum laudamus. Tai padėkos malda, kad Viešpats Dievas ir toliau globotų Rusijos imperatorių. Už tos maldos praleidimą kunigui grėsė ištrėmimas.

Savaitėje viena pamoka buvo muzikos. Mokėmės giedoti rusų himną, tiesa, lietuviškai: Dieve, ciesorių globok! Mokytojas pritardavo smuiku.

Vyresnių skyrių mokiniai turėjo žinoti vardus ir pavardes Varšuvos švietimo apygardos globėjo, pradžios mokyklų inspektoriaus (Vilkaviškio apskrities), apskrities viršininko komisaro ūkininkų reikalams, o ką bekalbėti apie carą ir jo šeimos narius.

Mokytojų atlyginimas buvo menkas, bet galą su galu galėjo suvesti. Mūsų mokytojas turėjo vieną vaiką — dukrelę, bet jos išleisti į mokslus neištengė. O rodos, buvo taupus žmogus. Visą gyvenimą taupydamas, prie Lankeliškių nusipirko porą margų sklypą, tikriau sakant griovį, į kurį pavasarį subėgdavo sutirpusio sniego vanduo į Širvintą. Pirktame sklype užveisė sodą. Vietoje esamos lūšnelės rengėsi pastatyti padoresnį namą ir ten praleisti savo gyvenimo pabaigą kaip pensininkas. Prieš išeinant į pensiją, mūsų mokytojas buvo perkeltas į Vilkaviškio dviklasę mokyklą, kur mokytojo atlyginimas buvo didesnis nei kaime. Taip jis gavo ir didesnę pensiją.

Esamas prie mokyklos daržas bei pieva padėjo išlaikyti karvutę, galėjo pasisodinti bulvių ir turėti savo daržovių.

Kalėdoms, Velykoms mokytojui nešdavom dovanų. Kalėdoms dažniausiai antį arba žąsį. Velykom puskapį kiaušinių arba kumpį, sviesto, sūrį, — kas ką galėdavo. Kartais mūsų mokytojas šventėms gaudavo gausių priedų. Mūsų tėvai gerbė mokytoją, nes jis mokėjo įkalti vaikams pradinį mokslą. Kad jis lupdavo delnus liniuote, mūsų tėvai nekreipė dėmesio. Tokie buvo laikai, toks buvo auklėjimas. Mūsų tėvai sakydavo: vienas muštas vertas dešimtį nemuštų.

KŪRYBOS PRIEDAS

GIESMĖ DIEVUI, LIETUVOS ŽEMEI IR JOS ARTOJUI

Rūpintojėlio figūra buvo pirmiausia pastebima mūsų meno tyrinėtojų. Rūpintojėlį iškėlė į poeziją pirmiausia Putinas Mykolaitis. Jo eilėraštis "Dievuli mano, kas per šviesios naktys" į rūpintojėlį atkreipė dėmesį visuotinai. Rūpintojėliu išreikštus lietuvių santykius su Dievu vėliau plėtojo, papildė ir tobuliausiai bei plačiausiai reiškė Leonardo Andriekaus poezija.

Tokis yra istorinis kelias į jo poezijos knygą, vardu **"Saulė kryžiuose"**.

Saulė kryžiuose — tai poetinio apmąstymo, meditacijų poezijos knyga. Apmąstymo apie Dievą, žmogų ir Lietuvą. Apmąstymo gilaus ir lietuviško. Gilumos siekia autorius, rodydamas santykius tarp Dievo, žmogaus ir žemės. Dievas jo poezijoje dalyvauja žmogaus ir gamtos buvime. Dalyvauja, apreikšdamas per juos savo gyvybę, grožį ir kitas dieviškąsias žymes. Dalyvauja, atpirkdamas žmogų, palaikydamas būtį ir toliau kurdamas. Tas procesas nėra baigtas. Nebaigtas kūrimas nei atpirkimas. Atpirkimo kančia, prasidėjusi Golgotoje, tebesitęsia dabar, nes tebesitęsia Dievo kryžiavimas. Lyg būtų ištirpusios erdvės ir laiko ribos. Lyg Palestinos ir Lietuvos žemės susilieja vienoje laiko ir erdvės plotmėje. Lyg atpirkimo paslaptis paliečia ne tik žmogų, bet ir gamtą.

Tokis apmąstymas daro gilumo ir naujumo poezijoje įspūdį.

Kai autorius apmąsto Dievą pasireiškiant pro žemę ir žmogų, įvairiausiais variantais

TĖV. LEONARDAS ANDRIEKUS, O.F.M.

švysčioja, sakytum, Dievo charakterio ženklai. Bet labiausiai tie, kuriuos jame randa ir pergyvena Lietuvos žemės žmogus — žemės artojas. Šioje poezijoje nėra baisiojo ir galingojo Dievo, drebančio, grumojančio ir teisiančio. Čia yra žmogų suprantantis, globojantis, atleidžiantis, bet taip pat sielvartaujantis, kantriai naujus nukryžiavimus kenčiantis Dievas. Tačiau ir žmogus, tas Lietuvos žemės artojas, nėra didžiais nusikaltimais rūstinąs Dievą; tik mažos silpnybės, dulkės aptraukia jo spindėjimą. O Lietuvos žemė yra kupina dieviškos šypsenos, giedros, amžino tekėjimo ir grožio. Kupina saulės pro kryželius, nes joje reiškiasi tas pats Dievas.

Šituo atžvilgiu L. Andriekaus poezija yra pakili giesmė Lietuvos žemei. Dar daugiau. Joje randi susitikus su Dievo Apvaizda tos žemės artoją, kuris sukūrė padavimus apie užkeiktus akmenis, keliaujančius ežerus, apie vaiduoklius ir velnius pro kapus kellaujantiems; randi artoją, lankantį klėtelę, maldaujantį gero oro, laiminantį sukluptusius vaikus ir lydimą giesmėm per ištuštėjusius kelius į kalnelį, o gal naktim žvelgiantį iš kapo į vaikų likimą. Ir su tais artojo gyvenimo etapais Kristus atsiunčia sykiu ano artojo smulkias silpnybes ar palaiko vaikus laiminančią jo ranką.

Tai gražus pagarbinimas Lietuvos artojui, kurio dvasia susiklojo anuo metu. Pagarbinimas yra prasmingas dabar, kai pačioje Lietuvoje švenčiamas džiūgavimas dėl ano artojo ir jo dvasios sunaikinimo.

Formoje — jaučiama statytojo ir tekintojo dvasia. Eilėraščio statybai būdinga ramios bangos pavidalo strofa — kylanti iki strofos vidurio ir lygiai ramiai nusileidžianti, ne užlūžtanti. Kilimo ir nuleidimo ritmui pasigauna labiausiai pakartojimo figūros. Rūpestingai nutekinti yra vaizdai, kurie plaukia iš artojo vaizduotės ar jos kasdieninės aplinkos — su naivaus paprastumo, miniatiūriškumo nuotaika. Vaizdai konkretūs ir nebanalūs, kitų nenuvartoti.

Tokis pirmas įspūdis. Tai dėmesio verta poezijos knyga, elegantiškai išleista, T. Valiaus iliustruota. Jei ko galėtum pageidauti, — tai, kad ji būtų mažesnė. Tada būtų išvengta monotoniškumo, praleidus tuos eilėraščius, kuriuose sumažėja naivaus paprastumo ir nuoširdumo pergyvenimas, kokiu žavi Vieversys, Amžiai, Laidotuvės, Vėlės, Trupiniai, Pagarbinimas, Palaiminimas, Žvilgsnis, Gerumas, Rankos, Paukščiai, Teismo diena, Palaima, o ypačiai Susitikimas.

(Leonardas Andriekus, **Saulė kryžiuose,** Brooklynas 1960, išleido Pranciškonai, iliustravo Telesforas Valius, 208 pusl.).

J. B.

Vitalijos Bogutaitės eilėraščių rinkinį "Veidrodis jūros dugne" išleido Ateities leidykla. Knyga dabar siuntinėjama laikraščių redakcijoms, platintojams. Ši jauna poetė išaugo iš Ateities žurnalo, kuriame uoliai bendradarbiavo.

LEONARDAS ANDRIEKUS

Susitikimas

Jei besutikčiau seneliu
Tave, ateinantį papieviu
Nuo upių, nuo žilvičių —
Jei besutikčiau, geras Dieve,
Tave su tuo žvilgsniu meiliu,
Kurį pažino mano protėviai,
Kai ten ėjau keliu
Per mūsų žemę —
Aš nieko neprašyčiau.

Tikčiau, po kojų puolęs Tau,
Parodyčiau tas kruvinas ražienas,
Kemsynus, kurmrausas,
Nesuskubtą nugrėbti šieną,
Išblukusias nuo vasarų lietaus
Lankas, trobelę prisimerkusią,
Ir tarčiau: jei nusikaltau
Šiuo savo priekaištu,
Atleisk, Aukščiausias.

Atleisk, jei sutrukdžiau kely —
Kiti labiau Tavęs gal laukė,
Kiti meiliau gal kvietė...
Bet mes jau esame gyvai įaugę
Į tas lankas, ir Tu gali
Suprasti, seneliu praeidamas,
Koks didis sopulys
Pripildo širdį,
Ir kaip sunku tylėti.

(Iš knygos "Saulė Kryžiuose")

LIETUVIAI AUSTRALŲ PARODOJE NEW YORKE

Australų dailininkų grupė, kurią daugumoje sudaro imigrantai, lapkričio 16 — gruodžio 1 išstato savo parodą New Yorke Ligoa Duncan galerijoje, 215 E. 82 St. Parodą atidaro Australijos konsulas W. Bray lapkričio 16, trečiadienį, 6-9 val. vak.

Ši grupė savo parodas turėjo įvairiuose Australijos miestuose ir dvi Paryžiuje (1959 lapkričio mėn. Galerie Royale ir 1960 Raymond Duncan). Paskutinioji galerija yra plačiai žinoma, ir pati paroda buvo įvertinta kaip viena iš geriausių šių metų parodų. Ją atidarė buvęs Prancūzijos ministeris pirmininkas Paul Boncour, kuris yra nemažas meno žinovas.

Reikia pažymėti, kad ši antroji paroda buvo nukelta, nes tuo metu žadėjo atvykti Chruščiovas, ir policija baiminosi, kad nebūtų kokių demonstracijų.

New Yorko parodoje bus išstatyta aliejinė tapyba, akvarelė, skulptūra, monotipai ir kitokios grafikos technika. Visi kūriniai individualiai sprendžia dabartinio žmogaus rūpesčius, perkelia muziką į spalvas, vaizduoja mitologiją, kosmo sukūrimą ir tt.

Ieškodami savo meninės tiesos, dailininkai labiau remiasi mistiniu simbolizmu nei realizmu, abstraktumu. Daugelis menininkų yra įkvėpti lietuvių genijaus M. K. Čiurlionio (1875-1911), kurio darbai, datuoti 1904, yra įkvėpę Kadinsky verstis į abstraktinę kūrybą 1911.

Paroda iš čia bus nuvežta į Vancouver, San Francisco, Londoną. Ji parodo, kaip Australijos žmonės veržiasi į kūrybą, nes Australija yra žemynas, kuris turi neribotas galimybes. Ji taip pat turi ir savo kitur nesutinkamą gamtovaizdį, kuris įkvėpia naujuosius dailininkus.

Parodoje bus išstatyti šių dailininkų kūriniai: Aavik, Abolins, Bisenieks, Dadswell, Hawkins, Feuerring, Jurjans, Kmit, Krivs, Miksevičius, Molder, Rapotec, Ratas, Šalkauskas, Trumpis ir Zusters. Viso bus išstatyta per 50 kūrinių. **E. Aavik**

DR. A. ŠUPAITĖS portretas, jį atliko dail. P. Kaipoko. Paveikslas padovanotas Čiurlionio galerijai Chicagoje. Nuotr. Z. Degučio.

Kultūrinė kronika

Pranciškonų koplyčia Brooklyne šiemet baigiama pilnai pertvarkyti. Ji turi V. K. Jonyno sukurtus vitražus. Vasarą atlikti perdažymo darbai. Šiuo metu Aleksandra Kašubienė baigė Kryžiaus Kelius — stacijas, kuriose mozaiką sujungia su glazūra.

Dr. Kosto Jurgėlos anglų kalba parašyta studija apie Žalgirio mūšį baigiama spausdinti. Spaudos darbus atlieka pranciškonų spaustuvė Brooklyne, leidžia karių Ramovės sąjunga. Knyga bus panašaus dydžio kaip O. Urbono "Žalgirio mūšis", kurį išleido Kario žurnalas.

Dail. Juozo Pautieniaus 60 metų amžiaus sukakties proga surengta paroda Čiurlionio galerijoje Chicagoje lapkričio 6-13. Buvo išstatyta apie 40 naujų kūrinių — peizažų, natiurmortų, portretų. Parodos atidarymo proga sveikinimo žodį tarė prof. J. Žilevičius.

Dail Petro Kalpoko du kūriniai — dr. A. Šliupaitės portretas ir Italijos peizažas — įteikti Čiurlionio galerijai atidarant dail. J. Pautieniaus parodą lapkričio 6.

Į LAISVĘ, nr. 22 (59). Rašo: J. Vidzgiris — Lietuvių pasipriešinimas okupantams, J. Brazaitis — Kultūros kelias nepriklausomoje Lietuvoje, L. Žitkevičius — Artojo kraujas, Tremtinio daina, V. Natkus — Partizanas heroinėje ir realistinėj buityj, K. Jurgaitis — Sveikinimas iš Tėvynės, A. Jušk a — Lietuviškų parapijų problema, Pr. Zundė — Antireliginė propaganda Lietuvoje, Darbai ir idėjos. Leidžia Lietuvių Frontо Bičiuliai, redaguoja dr. Vytautas Vardys.

MOTERIS — liepos - rugsėjo numeris. Rašo: — Lietuvių šeštadieninė mokykla, D. Petrutytė — Marija Montessori, D. Paškevičiūtė — eilėraščiai, A. Plateris — Emilija Platerаitė 1831 sukilėlė, E. Petrauskaitė - Pasalantė — Ateitininkė spaudos darbe nepriklausomybės laikotarpyje, Alė Ruta — Mišk o pakrašty, E. Gimbutienė — Tapilės rūpesčiai, E. Tumienė — eilėraščiai, Iz. Matusevičiūtė — Prisiminimai iš baleto Lietuvoje, Lermontovo — Skaistuolė, V. Anysienė — Kūdikio maitinimas, M. G. — Pasikalbėjimas su jaunuole, R. Bleizgytė — Motina ir kit. Leidžia Kanados Liet. Katalikių Moterų Draugija, redaguoja Izabelė Matusevičiūtė.

Prof. J. Žilevičius, kuris ilgus metus gyveno Elizabethe, N.J., ir tvarkė muzikos archyvą, šiuo metu yra Chicagoje pas tėvus jėzuitus, kuriem pavedė savo archyvą. Archyvas buvo šią vasarą pergabentas į Chicagą, kur dabar prof. Žilevičius jį galutinai sutvarkė ir perdavė jį toliau globoti, kad vėliau būtų nugabentas į laisvą Lietuvą. Archyvą globoja konsulas dr. P. Daužvardis.

Aldona Stempužienė ir St. Baras spalio 25 koncertavo Medelline, Kolumbijoje, o spalio 28 — Bogotoje su simfoniniu orkestru.

Stepo Zobarsko išverstą į anglų kalbą pasaką "Mirtis ir gydytojas" (iš pasakų rinkinio "Lithuanian Folk Tales") įsidėjo Danny Kayes į knygą 'Around the World Story Book'. Knygoje sutelktos viso pasaulio tautų pasakos, gražiai iliustruotos. Lietuviška pasaka užima vieną puslapį. Knygos pradžioje nurodyta, iš kur pasaka paimta.

Kun. dr. Tomas Žiūraitis, O. P., pakviestas dalyvauti kolektyviniame veikale apie žmogaus asmenybę. (Analyse und Synthese der menschlichen Persoenlichkeit). Veikalą ruošia ir leidžia austrai Salzburge. Šiuo metu tėvas T. Žiūraitis profesoriauja seserų domininkonių kolegijoje Oxford, Mich., ir taip pat yra gimnazijos kapelionas. Domininkonų provincijolo (airio) patvarkymu, jam leidžiama plačiau reikštis lietuvių visuomenėje su paskaitomis, misijomis bei pamokslais. Jo adresas: Rev. dr. T. Žiūraitis, O.P., 775 W. Drahner Road, Oxford, Mich. Telef. OAkland 8-2856.

Lietuviai autoriai anglų kalba

Praeitais metais pasirodė Stepo Zobarsko redaguota **"Selected Lithuanian Short Stories".** Šį rudenį išėjo antroji pataisyta, papildyta laida. Išleido Voyages Press leidykla New Yorke.

Ši antroji laida daug kuo skiriasi nuo pirmosios. Ji pergrupuota, įvedant atskirą legendų ir pasakų skyrių, kai kurie autoriai visai išimti, o kai kurie — papildyti.

Knyga turi du įvadus. Pirmą parašė prof. Charles Angoff, antrąjį — poetas Clark Mills iš Hunter kolegijos. Jis apžvelgė visą lietuvių literatūrą, prisitaikydamas prie amerikiečio skaitytojo. Taip redagavime, sutvarkyme bei autorių parinkime jis turėjo lemiamą žodį. (Clark Mills amerikiečiams yra davęs gerų Adomo Mickevičiaus kūrinių vertimų).

Įvesta naujų dalykų — Žemaitės "Sučiuptas velnias", kurį amerikiečiams pritaikė Althea van Boskirk ir Clark Mills. Įdėti ir Vaižganto "Rimai ir Nerimai", kuriuos parengė St. Zobarskas ir Clark Mills. Vertimai yra aptrumpinti, kondensuoti, praleidžiant ne taip charakteringus etnografinius momentus". V. Kudirkos. "Tilto atsiminimų" pirmoji dalis praleista.

Toliau randame šiuos autorius: J. Bieliūną, Š. Raganą, A. Vienuolį, V. Krėvę, Ig. Šeinių, J. Savickį, J. Grušą (dvi novelės), V. Alantą, J. Jankų, St. Zobarską, M. Katiliškį, A. Landsbergį, A. Baroną.

Atskirą skyrių sudaro legendos ir pasakos, ko pirmoje laidoje nebuvo. Čia įdėta A. Vienuolio, V. Krėvės, N. Mazalaitės, A. Vaičiulaičio kūriniai.

Gale randame biografines žinias apie autorius ir svarbesnės literatūros apie Lietuvą anglų bei vokiečių kalba bibliografiją.

Knyga turi 280 pusl. Aplankas paliktas tas pats (P. Osmolskio piešinys), tik pakeista spalva — vietoje juodos, pavartota žalia.

Knygos kaina 5 dol. Ji puiki dovana mūsų draugams amerikiečiams. Gaunama pas platintojus ir Darbininko administracijoje.

PROF. J. ŽILEVIČIUS pasirašo aktą, kuriuo perduoda savo rinktą Muzikos Archyvą laisvai Lietuvai. Archyvo globėjas kons. dr. P. Daužvardis stebi akto pasirašymą. Nuotr. Z. Degučio.

ATSIŲSTA PAMINĖTI

Mykolas Biržiška — DĖL MŪSŲ SOSTINĖS (Iš Vilniaus darbo atsiminimų) I. ligi 1918 liepos 1 d. Išleido Nidos Knygų klubas Londone, 304 pusl. Kaina — 2 dol.

A. Rinkūnas — KREGZDUTĖ, III dalis, antroji laida. Skaitymai ir tėvynės pažinimas, penktiesiems ir šeštiesiems mokslo metams. Viršelis ir nemaža dalis iliustracijų piešta dailininko T. Valiaus. Išleido spaudos b-vė Žiburiai Toronte, Ont., Canada, 276 pusl. Kaina 3.50 dol.

Pranas Naujokaitis — MAŽI ŽINGSNIAI, pasakojimai jaunimui. Išleido L. B. New Yorko apygarda. Iliustravo P. Osmolskis. 119 pusl. Kaina 2 dol. Knyga platinama per LB apylinkes. Užsisakyti galima pas N. Y. apygardos iždininką: A. Maceika, 104-06 85 Ave., Richmond Hill 18, N.Y. tel. VI 7-0534.

RINKTINĖ, nr. 7, leidžia Nidos Knygų klubas Londone. Sutelkti įdomesni straipsniai lietuviškoje periodikoje, 80 pusl.

KNYGŲ LENTYNA, šių metų liepos — rugpiūčio numeris. Leidžia Vytautas Saulius, redaguoja Aleksandras Ružancovas, Bronius Kviklys.

MANO KATEKIZMAS, tikybos vadovėlis, skiriamas 4-5 metų vaikams. Iš italų kalbos vertė kun. dr. Matas Čyvas. Pritaikintus eilėraščius parašė Vyt. Nemunėlis. Sutvarkė kan. J. Končius. Spalvotai atspaudė saleziečių spaustuvė Italijoje. 64 pusl. Kaina nepažymėta.

LUX CHRISTI, rugsėjo nr. (3-36). Rašo: Msgr. L. Tulaba, - vysk. V. Padolskis, St. Yla– Kunigas kontroversijoje, kun. V. Budreckas — Aktyvus, privatus ir bendruomeninis tikinčiųjų dalyvavimas skaitytinių misių metu, kun. dr. J. Vaišnora M.I.C. — Dėl Kūčių pasniko, kan. V. Zakarauskas — Pamokslininkas ir jo klausytojai, kun. Z. Ignatavičius — Krikštai. T. N. — Brevioriaus ir mišiolo reforma. Pamokslo dalyje skelbiami kun. dr. J. Gutausko pamokslai apie žmogų. Knygų skyriuje Alf. Sušinskas recenzuoja Katalikų katekizmą, Jo sudaėtinę, Mažus žodžius, kun. V. Cukuras — Ateitininkų vadovą. Leidžia Kunigų Vienybė, redaguoja kun. dr. T. Narbutas.

ATIDARANT dail. J. Pautieniaus parodą Chicagoje, kalba prof. Žilevičius Nuotr. Z. Degučio.

LEONARDO ANDRIEKAUS
eilėraščių rinkinys
SAULĖ KRYŽIUOSE
jau gaunama
Darbininko
administracijoj,
910 Willoughby Avenue,
Brooklyn 21, N. Y.
Iliustravo
dail. Telesforas Valius
208 psl., kaina 3 dol.
Platintojams duodama nuolaida.
Knyga —
geriausia
švenčių
dovana!

Esame nukritę į tuščią duobę

KAIP ATRODO VILNIAUS AREODROMAS

Praėjusią žiemą Maskvon keliavo anglų delegacija. Tokia pat "programa", kaip ir Amerikos lietuvių, su kuriais buvo nuvykusi Verenika Zlotkienė iš Rochester, N. Y. Anglų delegacija, skrisdama lėktuvu, atsidūrė Vilniaus areodrome. Čia užkliuvo dėl sniego pusnių. Pasiskaitykime, kaip anglai keleiviai įsijuto Vilniaus aerodrome. Imta iš "Mūsų Pastogės" 1960 rugsėjo 2

... Jie nusileido Vilniuje papietauti. Keleiviai išsipylė žąsele iš lėktuvo ir žemais metaliniais laiptais nulipo į aerodromo taką, kuris, nors ir buvo neseniai valytas, bet jau spėjo vėl apsidengti šviežio sniego eilute. Beveidis horizontas tiesėsi tolumose. Nematyti nei angarų, nei jokio judėjimo ,tiktai keletas žmonių.

Lyg ir atsiteisdamas už nykią žemės tylą ir kapitalistinio triukšmo stoką, iš pagrindinio aerodromo pastato radijas bliovė prámonės gamybos procentus. Besielis balsas liejosi tykiame ore, per tuščius takus, sveikindamas naujai atvykusius svečius į Sovietų Sąjungą.

O šie pastarieji spaudėsi vienas prie kito, pajutę staigų šaltį po šiltai prikūrento lėktuvo ir visi glaudžiu būriu skubiai žygiavo į tą pusę, iš kur bliovė balsas. Pusiaukely juos pasitiko iškilmingas nedidelio ūgio vertėjas ir lydėjo iki pat didžiulio bei puošnaus aeroporto pastato, kuriame eilės marmurinių kolonų rėmė aukštas mozaikų lubas.

RAUDONOS UŽUOLAIDOS

— Kaip vulgaru! — pastebėjo Miss Bagshot.

Ji stovėjo viduje prie dvigubų durų ir rūpestingiausiai apžiūrinėjo raudonas pliušines langų užuolaidas, kūjo ir piautuvo emblemas sienų karnyzuose, gausingas statulas, surikiuotas aplink marmuro kolonas.

— Prisiminus, jog tai naujas pastatas, kaip visa tai senamadiška! Aš manau, kad Sovietų Sąjunga bus nepaprastai moderniškas kraštas, per stiprus ir per drąsus mano skoniui. Ir kągi matau! Juk tai ne kas kita kaip Viktorijos laikai!

Mrs. Hoskins nesėkmingai kvarktelėjo, išgirdus šią pastabą, bet tiktai Horace Cleghorn rimtai pasiryžo atremti Miss Bagshot priekaištus.

Jisai buvo jauniausias iš visų septynių delegacijos narių, ir iki šiol mažai tesireiškė. Bet, kaip vienintelis komunistas visoje kompanijoje, jis išgyveno džiaugsmo akimirkas, pirmą kartą gyvenime palietęs sovietinę žemę ir jautė pareigą paveikti savo bendrakeleivius, kad ir jie imtų teisingai vertinti tarybinę santvarką.

DABAR IR SENIAU

— Vilnius, kaip sovietinės Lietuvos sostinė, dar tik neseniai prijungtas prie SSSR, — prabilo jis. — Prieš karą Lietuva, žinoma, buvo tipingas, atsilikęs buržuazinis kraštas ir, be abejo, dar matyti senų tradicijų liekanos, nepaisant pažangiojo sovietinio kaimyno išganingosios įtakos.

— Prieš karą, jaunas žmogau, Lietuva buvo labai pažangi ir moderni valstybėlė, — sausai atrėžė Miss Bagshot. — Aš čionai esu buvusi 1926 metais ir gyvenimas neatrodė taip skurdžiai, kaip dabar.

Tai sakydama, jinai mostelėjo lietpalčiu į didžiulę granitinę Lenino statulą ir po to nusekė vertėją į valgomąjį kambarį.

MENAS NE PINIGUOSE

— Bet vieno dalyko aš negaliu suprasti, — tarė Emlyn Richards švelnia valijiečių tarme, — būtent, kodėl jinai nori kritikuoti šį puikų pastatą. Tai didingas pastatas. Daug erdvės šaunios užuolaidos. Nemažai pinigų išleista.

Mr. Richards atstovavo angliakasių profsąjungą ir atrodė toks nuoširdus, jog niekas nebandė jam prieštarauti.

James Bailey, į kurį jis kreipėsi kaip į dailininką, kad ir šis pasakytų savo nuomonę apie šį puošnų pastatą, tiktai nejaukiai pasikrapštė savo barzdą.

— Aš visiškai sutinku, — tarė jis. — Nemaža pinigo išleista.

KOPŪSTŲ PUDINGAS

Visa kompanija nukrypo į valgomąjį, kur Miss Bagshot jau buvo įsikūrusi prie ilgo stalo apkrauto taurėmis, sidabriniais indais ir puošniai paveiksluotomis lėkštėmis.

— Lietuvoje maistas seniau buvo vienas iš geriausių pasaulyje, — aiškino ji susirinkusių kompanijai. — Nuostabūs hors d'oeuvres, skaniausi pyragaičiai. Aš manau, visi esam galutinai išalkę. Pasižiūrėsim į meniu (valgių sąrašą).

Pasirodė, jie jokio meniu neturėjo. Tiktai trijų patiekalų pietus, kuriuos sudarė tam tikros kopūstų atmainos. Pirma, kopūstų sriuba, jau gerokai atvėsusi, pilna riebalinių skritulėlių. Po to mėsos kukuliai ir ryžiai, įvynioti vandeninguose kopūstuose.

— Ir jeigu pasaulyje būtų toks pudingas, kurį galima būtų pagaminti iš kopūstų, — tarė dr. Clark, — tai aš drįstu tvirtinti, jog jį mes taip pat dabar valgytume.

APSKRITAVEIDĖS PADAVĖJOS

Po ilgos kelionės lėktuvu delegacijos nariai buvo labai pavargę ir todėl linkę visur ieškoti priekabių. Jiems lyg ir grįžo gera nuotaika, kai trečiam patiekalui atnešė Anglijos vaikų darželiuose taip mėgiamas slyvas.

Rusų bendrakeleiviai jau seniai buvo išgaravę. Netgi vertėjas dingo be žinios, kai prasidėjo pietūs. Tiktai linksmos, apskritaveidės padavėjos, kurios ateidavo nurinkti nebaigtų valgių nuo stalo ir politbiuro portretai ant sienų priminė keleiviam, kur jie yra.

Anglai, nukabinę nosis, sėdėjo abiejose stalo pusėse garsiai šnekėdami, nors ir truputį irzlūs, jausdami, jog jų pirmoji pažintis su Sovietų Sąjunga nebuvo perdaug sėkminga.

ASMENYBĖ SUNAIKINTA

Ne kas kitas, bet Miss Bagshot geriausiai vėl išryškino visos kompanijos nuotaiką.

— Dar aš niekuomet savo gyvenime nesijaučiau, kad taip būčiau užsienyje, kaip dabar, — tarė ji, dėdama ant stalo suglamžytą popierinę servėtėlę. — tai yra visiškas tautinio arba individualaus prado sunaikinimas, kas man sudaro įspūdį, jog mes esame nukritę į tuščią duobę.

— Aš, žinoma, nelaukiau kunigaikščių ir troikų, — pastebėjo James Bailey. — Bet aš tikėjausi keleto komisarų, kurie vaikščiotų aplink kolonas ir svarstytų penkmečio planus, o taip pat ir jų užgrūdintų draugų, kurie tuos planus vykdo. Turėtų gi būti bent koki gyvybės ženklai šiame aerodrome, bet, šiuo momentu, aš prisipažįstu, kad esu visiškai izoliuotas ir dėl to turiu būti tikru anglu.

STOVYKLINĖS LOVELĖS

Lyg ir atsakydamas į nerimą, mažasis vertėjas prasiskleidė pro visas pliušines užuolaidas ir stojosi jų visų akivaizdoje.

— Atsižvelgiant į išimtinai dominuojančias pusnis, kelionė lėktuvu išbraukiama iš tvarkaraščio, — pranešė jis vadovėline anglų kalba. — Aeroportas nėra tinkamai pasiruošęs apnakvindinti keleivius, bet mes stengsimės padaryti tai, ką galim. Mes atnešim sudedamas lovas į vestibiulį.

Šis pranešimas buvo taip neįsivaizduotai nelauktas, kad visi keleiviai ėmė šnekėti iš karto.

— Bet argi negalėtume gauti susisiekimo priemonių į miestą, — viltingai paklausė dr. Clark.

— Ar, manai, mes visi turėsim drauge miegoti laukiamajame kambaryje? - suriko Mrs. Joskins.

Jie praleido pirmąją naktį Sovietų Sąjungoje ant stovyklinių lovelių. Mrs. Hoskins gulėjo toliausiai nuo vyrų ir demarkacijos linija tarp dviejų lyčių buvo didelė granitinė Lenino statula su išskėsta ranka, tyliai laiminančia Miss Bagshot.

(Iš A. Telescombe "Miss Bagshot goes to Moscow").

VILNIAUS aerodromas

BENDRUOMENĖS DARBAI IR RŪPESČIAI

VLADAS BRAZIULIS

Atrodo, kad JAV LB Tarybos sesija Chicagoje bus įkvėpusi naujos energijos veikėjams nuo plačiai žinomųjų stambiųjų ir "garsiųjų" iki ... kukliausių skruzdėlių. Bendrai paėmus, sesija savo išmintingais principiniais sprendimais, įžvalgiomis diskusijomis bei kildančiomis paskaitomis praskaidrino Bendruomenės kelius į ateitį.

Ogi Centro Valdybos darbai ir žygiai lyg dar labiau spartėja. Štai, bent keletas.

1. **Kalėdų ir Naujųjų Metų** sveikinimų rankiojimas ir derinimas prie bendrinio leidinio jau labai laukiamas. Nors nelengva įtikinti sveikintojus, tiek privačius, tiek oficialius, tiek organizuotus ar reikalaujančius reklamos, vistiek apygardos ir apylinkės gali daug pasiekti, kad šitoks jungimasis vienon šeimon būtų ir gražus ir visiem naudingas. Gal jau per vėlu linkėti gero vėjo pasišventėliams — "meškeriotojams", nes jau metas baigti ir siųsti į Centrą. Tačiau paskubėkime, įsismaginkime ir sudarykime impozantinį leidinį.

2. Tikslu įteisinti **Geležinį Fondą**, rūpinamasi rasti jam tvirtą pagrindą. Nuostatų projektai — stiprūs, išmaningai suredaguoti. Belieka nuodugniai išgvildenti būdus lėšoms kaupti, valdyti bei skirstyti. Čia pravartu atsargumas, ekonomistų nuomonės ir kantrybė. Nereikia nė aiškinti, kad Bendruomenei yra būtinos daug didesnės lėšos, negu dabar disponuojamos.

3. Priėmus gerai pagrįstą V. Mariūno pranešimą apie ieškojimą mūsų kelio į **visuomenę bei jaunimą,** aiškėja, kad besama dar apščių būdų ir galimybių. Jaunimas kartais lietuvišku nuo širdumu prasitaria, kad Bendruomenė atrodanti gana tolima, jog net izoliuota nuo jaunimo. Tokiems ledams pralaužti neužtenka patrauklių raginimų ar kvietimų, bet geistina ir platesnė akcija. Vienas pirmųjų mostų būtų speciali **vasaros stovykla jaunimui,** kaip akstinas suprasti visus įpareigojančius Bendruomenės tikslus, pagyventi Bendruomenės dvasioje ir priartėti protu bei širdimi prie mūsų brangių, lietuviškų, ramių ir kaikur opių židinių.

4. **Informacija** prašyte prašosi praplečiama. Kažin, ar neišsivystytų nejučiomis ir įtaigesnė propaganda? CV svarsto, kaip užpildyti nuostolingas spragas, išjudinti nepaliestas dirvas, palengvinti veikimą apylinkėse, prabilti į pačią atšalėlių širdį ir tt. Tiems tikslams reikalingas pajėgus aparatas — lanksčios struktūros, rimto plano ir žaibiško greitumo.

5. P. Balčiūno tyrinėjamos sąlygos bei technika **naujam, elementoriui,** taikomam I skyriui, išleisti, įteigia polinkį pasirinkti Igno Malėno metodą, kuris įtikina naujovėmis, lengvina ir greitina vaikučių mokymą bei modernina visą sistemą. Yra vilties, kad glaudžiame ryšy su Švietimo Taryba pavyks šį tikslą pasiekti. Ir, ačiū Dievui, kad lietuvių vadovėlių trūkumas jau palaipsniui mažėja.

Bendraraščio prašomos žinios apie **mūsų mokyklų gyvavimą,** darbus, statistiką, pažangą ir kitką jau šiomis dienomis pradės plaukti į Centrą. Duomenys ir jųjų subendrinimai bus labai įdomūs. Be to, tai bus reikšminga medžiaga artimiausios ateities gairėms nustatyti.

6. **Kultūros kongresas** — didelis dalykas. Pradėtas nagrinėti, svarstant jo tikslus, sąrangą, mastą bei turinį ir norint išvengti buvusių klaidų, teks kruopščiai pasidarbuoti prieš pradedant patį rengimą. Bet gera, kad jau gilinamasi ir darbų tvarkoje skiriama tinkamas dėmesys, pakankamas laiko ilgis ir pastangos.

Kiti kasdieniai klausimai klausimėliai neįmanoma būtų suminėti, nors savo esme ir veržtųsi viešumon ir būtų didžia dalimi įdomūs skaitytojams

Miestietis kaime

Tėvas su Joneliu išvyko į kaimą tetos aplankyti. Teta paruošė pietus.

— Sakyk, Joneli, kur tėvas Laikas pietų.

— Jis nuėjo į vištų garažą.

IŠ VISUR

Lietuvos vyčių seimas ateinančiais metais rugpiūčio 24 - 27 šaukiamas Clevelande. Jau sudarytas seimui rengti komitetas, į kurį įeina pirm. A. Buknis, vicepirm. M. Trainauskaitė ir U. Jankauskaitė, sekr. S. Milius ir ižd. B. Karkliųs. Seimui parinktas Manger viešbutis, 1802 E. 13 St. Čia bus posėdžiai, banketas ir šokiai.

— **Algirdas Avižienis,** baigęs Illinois valstybės universitetą daktaro laipsniu, pradėjo dirbti technikos institute Pasadena, Calif.

— **Regina Gaigalienė** su dukterim Gražina iš Kauno atvyko pas savo vyrą ir tėvą Praną Gaigalą į Chicagą. Gražina mokėsi Kauno vidurinėje mokykloje.

— **Ona Čibirienė** iš Lietuvos atvyko pas savo vyrą, gyvenantį Dayton, Ohio.

— **Erdvilas Janulaitis,** 16 metų, atvyko iš Kauno pas savo tėvus Los Angeles, Calif. Erdvilas mokėsi Kauno gimnazijoje, gyveno pas tetą.

— **Feliksas Kudirka,** Lietuvoje buvęs gimnazijos direktorius ir lietuvių kalbos mokytojas, dabar gyvenąs Los Angeles, Calif., pergyveno vidurių operaciją.

— **Danutė Stankaitytė** pakviesta dainuoti šv. Kazimiero parapijos koncerte kovo 5 Los Angeles, Calif.

Aidų premija

Aidų žurnalas šiemet skiria premiją už mokslo veikalą, išspausdintą ar atskira knyga ar periodinėje spaudoje 1958 — 1959 metais. Premija 500 dol. skiriama už humanistinius mokslo veikalus — teologijos, filosofijos, literatūros mokslo, meno istorijos, kalbotyros, geografijos, archeologijos, folkloro, visuomeninių mokslų ir k. Veikalas turi būti parašytas lietuvių kalba. Išspausdintas ar rankraštyje įteikiamas Aidų redakcijai: A. Vaičiulaitis, 4757 East Ave., S. E., Washington 28, D. C.

Radijo programos

BOSTONO LIETUVIŲ RADIJO VALANDA

ved. **Jonas J. Romanas, sr.**
WHIL — 1430 kil. Medford, Mass.
Sekmadien. nuo 11 iki 12 vid.

#

LAISVES VARPAS

ved. **P. V...nis**
WKOX — 1190 kil. Farmingham, Mass.
Sekmadienį nuo 8 iki 9 val. ryte.

#

RADIJO PROGRAMA

ved. **Step. Minkus,** Boston, Mass.
WLYN — 1360 kilocycles
Sekmadien. nuo 1:30 iki 2 p.p.

#

VYČIŲ PROGRAMA

WLOA — 1550 kil. Braddock, Penna.
Sekmadien. nuo 1:30 iki 2 p.p.

#

LIETUVOS ATSIMINIMAI

ved. **Jokūbas Stukas**
WEVD — 1330 kil., New York, N. Y.
Šeštad. nuo 5 iki 6 p.p.

Prieš šventes —

PAPIGINIMAS IR DOVANOS

DARBININKO administracija prieš Kalėdų šventes ir Naujus Metus kviečia pasinaudoti dideliu

PRENUMERATOS PAPIGINIMU IR DOVANOM

• DARBININKĄ užsakant nuo dabar ligi 1961 metų pabaigos prenumerata skaitoma tik **5 doleriai** ir duodama priedo viena iš žemiau išvardintų knygų (pasirenkama užsakytojo).

• Užsakant laikraštį kitam, mokama taip pat 5 doleriai, bet knygą gauna užsakytojas. Galima pasirinkti vieną iš šių knygų:

Dr. A. Maceina SAULĖS GIESMĖ, LIETUVIŲ ARCHYVAS - Bolševizmo metai, Arkivysk. J. Skvireckas LEKCIJOS IR EVANGELIJOS, Arkivysk. Pr. Būčys — MARIJOS APSIREIŠKIMAI LIURDE, Guareschi DON KAMILIAUS MAŽASIS PASAULIS (I dalis), J. Gailius SUSITIKIMAS, Prel. Pr. Juras PRANAŠYSTĖS APIE PASAULIO PABAIGĄ, Dr. Pr. Gaida MILŽINAS, DIDVYRIS, ŠVENTASIS, Dr. J. Girnius LAISVĖ IR BŪTIS, O. Swett Marden DŽIAUGKIS GYVENIMU, Mark Twain PRINCAS IR ELGETA, A. Giedrius TĖVŲ PASAKOS.

Prašau siųsti DARBININKĄ

Vardas ir pavardė ....

Adresas ....

....

Norėčiau gauti knygą ....
(nurodyti pavadinimą)

Užsakė ....
(Vardas ir pavardė)

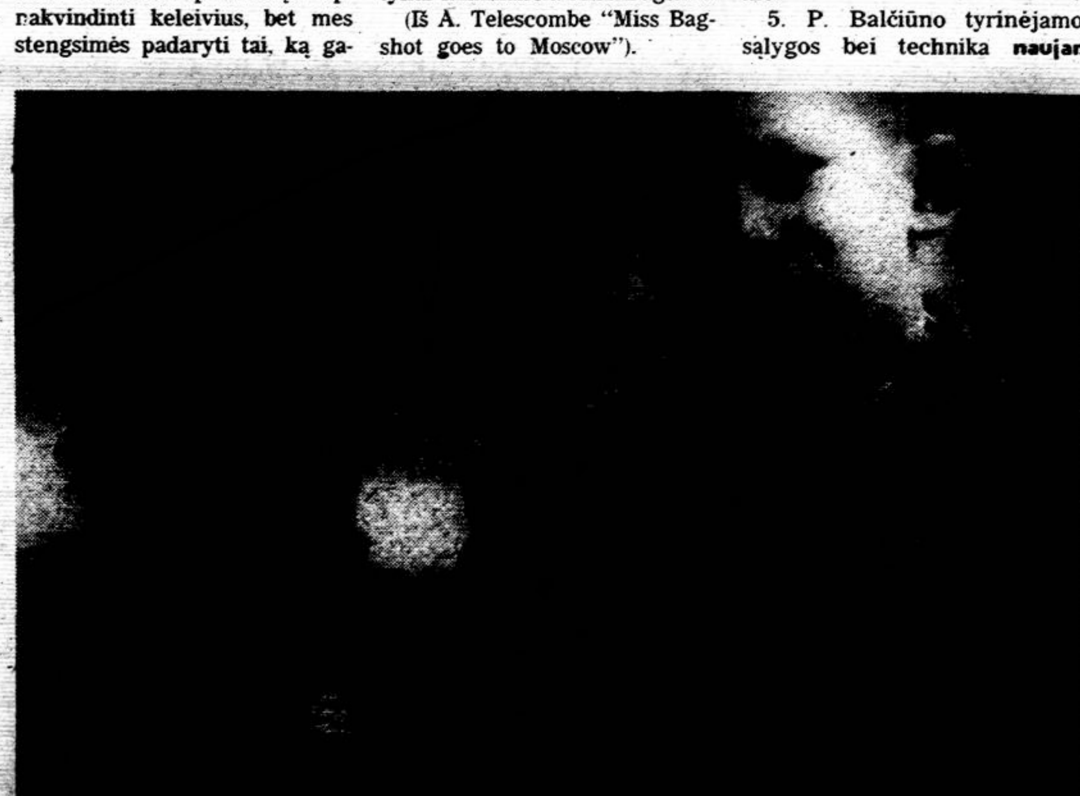

PETRAUKA šeštadieninėje mokykloje. Nuotr. Vyt. Maželio

Geriausia kalėdinė dovana yra knyga

Tokios knygos yra:
Vyt. Augustino
Lietuvos vaizdų albumas
LIETUVA
yra geriausia dovana visokiomis progomis. Albumo vaizdai kalba apie Lietuvą visiems suprantama kalba, todėl jis tinka visiems, kas kokia kalba bekalbėtų. Albumas Lietuva yra geriausia kalėdinė dovana visiems. Kaina — 5.00 dol.

Kun. St. Ylos — **ATEITININKŲ VADOVAS** $4.00
Prof. Juozo Ereto — **STASYS ŠALKAUSKIS** $4.00
Sibiro lietuvaičių maldaknygė — **MARIJA, GELBĖKI MUS** $1.00
Prof. St. Šalkauskio — **ATEITININKŲ IDEOLOGIJA** $3.00
Kalėdiniams sveikinimams (20 atvirukų su vokais) $1.00

Visus šiuos leidinius galima gauti užsakymus siunčiant šiuo adresu:
ATEITININKŲ FEDERACIJA
916 Willoughby Ave.,
Brooklyn 21, N. Y.

P.S. Čekius ar money orderius išrašyti: **Ateitininkų Federacija.**

ILGO GROJIMO LIETUVIŠKOS PLOKŠTELĖS
(Long Play Hi-Fi Lithuanian Records)

papiginta kaina gaunamos *Darbininko* administracijoje

Dainos iš Lietuvos, sol. L. Juodis su Rūtos choru; 16 dainų $4.00
Lietuviškos dainos ir šokiai, Įdainuota 16 dainų ir liet. šokių 4.50
Lietuviškos dainos, Bostono liet. mišr. choro 17 dainų albumas 4.50
Sophie Barkus radijo vakaruškininkės dainuoja, 10 liet. dainų ir 10 kalėdinių 5.00
Iš rytų šalelės, Alice Stephens Ansamblio įdainuota 17 dainų ir kalėdinių bei kt. švenčių giesmių albumas 4.50
Lietuviški maršai, Br. Jonušo įgrota 12 liet. patriotinių maršų 4.00
Baltaragio malūnas, K. Borutos; išpildo Montrealio lietuvių dramos teatras (dviejose plokštelėse) 10.00

DARBININKAS, 910 Willoughby Ave, Brooklyn 21, N.Y.

ELIZABETHO PARAPIJOS SUKAKTIS

J. Kajecko, Lietuvos atstovo, kalba, pasakyta Elizabethe, liet. svetainėje lapkr. 6

Garbė ir malonumas dalyvauti šios parapijos pusės šimtmečio sukaktuviniame bankete.

Negausūs, turbūt, gyvųjų tarpe tie, kurie tiesė pamatus naujosios bažnyčios statybai. Tokie gali didžiuotis šio jubilėjaus sulaukę. Jūs su dėkingumu šia proga prisiminėte gyvus ir mirusius bažnyčios geradarius.

Prisiminkime bent prabėgomis, kokiom aplinkybėm jūsų bažnyčios bokštai stiebėsi į dangų.

Didžiuma to meto ateivių buvo bemoksliai. Jie buvo naujakuriai, likimo nublokšti į svetimą minią. Nors jie nemokėjo vietos kalbos ir buvo daugumoje be nuosavybės, be profesijos ir be pakankamos apdraudos senatvėje bei ligoje, bet Dievo namus statyti skatikų jie nepasišykštėjo. Kodėl? Todėl, kad širdį jie turėjo nešaltą. Ji degė meile Dievui ir Lietuvai. Bažnyčia ir mokykla jų pasišventimo ir aukos iškalbingi paminklai. To meto lietuvis iš priespaudos veržėsi į laisvę, bet, ją pasiekęs, ilgėjosi gimtosios padangės ir savųjų. Jis jautėsi vienišas. Bažnyčia jam buvo prieglaudos ir paguodos vieta. Jis joje galėjo ne tik melstis gimtąja kalba, ne tik jąja Dievo žodžių klausytis, bet taip pat užtraukti sutartinę ir "Pulkim ant kelių" ir "Šventas Dieve". Tai priminė jam jo gimtinę parapiją. Taip jam lengviau buvo liūdėti ir kentėti. Jam sava bažnyčia buvo reikalinga ir klabenti dangų garbinga sodžiaus sermėgio kalba laisvės tėvų žemei. Dangus išklausė jų maldų. Jo palaima ir Lietuvos sūnų pasišventimu Lietuva prisikėlė.

Anuo metu išeivis suskato remti Lietuvos nepriklausomybę. Vien iš šios parapijos ir vien Lietuvos laisvės paskolų bonų, neminint kitų aukų, anuo metu nupirkta už 35.000 dol. Toji suma tais laikais prilygo su virš trečdaliui milijono litų arba apie trečdaliui jūsų bažnyčios to meto vertės. Pastaroji tada įvertinta 114.000 dol. Sakau tada, nes dabar jūsų parapijos turto vertė prašoka milijoną dolerių. Elizabetho lietuviai yra lyg lietuvių tautos salelė šiame žemyne. Tokia salele jie patys panoro būti. Tam tikslui greta bažnyčios atsirado mokykla, organizacijos ir užvirė kultūrinė veikla.

Šiemet ne tik jūsų dabartinės bažnyčios sukaktis. Šiemet ir jūsų parapijos 65 metų sukaktis. Ta sukaktis nemažiau reikšminga. Parapijos kūrimosi kelias buvo dar sunkesnis. Jos plotas 1895 buvo visa New Jersey valstybė. Bet lietuvių šeimų tada tepriskaityta tik 70. Po pastarojo karo daug siauresnėse ribose vienu metu priskaitėte net apie 10.000 lietuvių. Jūsų parapijos kūrimosi pavyzdžiu pasekė kaimyninės lietuvių kolonijos. Ne be pagrindo kun. J. Simonaitis pavadino jūsų parapiją kaimyninių parapijų motina.

Pradėjote, kaip eilėje kitų vietovių, mišria parapija. Tai nebuvo idealiausia išeitis, bet ano meto sąlygom išrodė neišvengiama. Jūsų parapija laimingesnė buvo už eilę kitų panašių parapijų Amerikoje. Lenkai nuo jūsų atsiskyrė, palikdami jus ramybėje. Kitur, kaip Shenandoah, Shamokin, Plymouth, Pa., lietuviai atsiskirdavo, palikdami lenkams didelėj dalį lietuvių skatikais sukurtas mišrių parapijų bažnyčias bei kitą turtą. Jie priversti buvo pasistatydinti sau antrą bažnyčią. Tai nebuvo praktiška finansinė transakcija, ji buvo nuostolinga, bet ji buvo tautiniu požiūriu išganinga. Lietuviu gimęs, lietuvis siekė ir lietuviu būti.

Tiek dėl parapijos kūrimosi.

Jos gyvavimo ilgametis periodas — džiugesnis.

Elizabethas, bene, yra vieta, kurioje pirmą kartą kolektyviai svarstyta lietuvių seserų vienuolyno Amerikoje įsteigimo klausimas. Jūsų mokyklos mokinių skaičius impozantiškas. Joje lietuvių kalba — ne našlaitė. Joje sudarytos ir sportui klestėti sąlygos. Kultūrinė veikla, ypatingai jūsų ilgamečio sumanaus kompozitoriaus J. Žilevičiaus dėka, pagyvėjo ir pasiekė aukštą lygį. Organizacinėje srityje jūs irgi neatsilikę. Jūsų kolonija davė lietuvių tautai eilę dvasininkų, gydytojų, mokytojų, apie 50 inžinierių ir eilę kitų profesionalų. Kas svarbiausia, jūsų parapija davė ir visą eilę geraširdžių lietuvių. Jų dėka čia vienu metu prisiglaudė apie 300 Lietuvos tremtinių, jų tarpe, neminint kitų, buvo priglausti ir šviesios atminties vysk. Pr. Bučio artimiausi giminaičiai ir būsimos Sibiro lietuvaičių maldaknygės į anglų kalbą vertėjas. Čia prisiglaudė ir vienintelis žinomas Amerikoje tremtinis, kuris šiandien saugo tvarką Washingtone garbingose policininko pareigose ir laikė pareiga šiame bankete dalyvauti.

Ypatingai reikšminga, kad Elizabetho lietuvių bažnyčią ir parapiją savo apsilankymu yra pagerbęs ne tik vysk. V. Brizgys, bet ir kiti Lietuvos garbingi vyskupai: Bučys, Matulevičius, bei Matulionis. Kiekvieno tų vyskupų reikšmės, o kai kurių ne tik darbų, bet ir kančios gelmių už Bažnyčią ir Lietuvą nebeišsemti nei atskira kalba nei, dargi, atskira apie kiekvieną knyga. Jų malda ir jų, savo laiku, žodis jūsų bažnyčioje padaro ją istoriška ir šį jubilėjų ypatingai įprasmina. Aš manau, visi tie garbingi vyskupai šia jubilėjine proga yra dvasioje su jumis.

Žodžiu, Lietuvos sala Elizabethe pavirto tvirtove. Bet tvirtovėms kurti ir vadovauti reikalingi buvo vadai. Jūsų katalikiškos ir lietuviškos tvirtovės vadų ypatingai pažymėtini kunigai: J. Servetka, B. Žebris, B. Žindžius, J. Simonaitis ir dabartinis prelatas J. Kemežis.

Vienas jūsų klebonų, kun. B. Žindžius, po sunkių ir ilgų darbų jūsų parapijoje, priglaudė kaulus greta Gedimino kalno ant Nemuno kranto, Veliuonoje. Šiemet, tarp kita, 25 metai nuo jo mirties.

Iš Elizabetho vikarų pažymėtina, kad vienas jų apšvietos spindulius bėrė iš Lazdijų po visą Dzūkiją. Turiu mintyje tos gimnazijos buvusį direktorių, dabar Bayonnės kleboną kunigą dr. J. Starkų. Jo pėdsakų paliko ir pas jus.

Aš suminėjau prelatą M. Kemežį. Grįškime prie jo. Ši sukaktis drauge ir jo diena. Šį mėnesį, rodos, sueina metai, kai jis pakeltas prelatu. Tuo paaukštinimu didžiuotis gali ne tik jis, bet ir parapija. Tuo pagerbta ir visa lietuvių tauta. Aš linkęs manyti, kad tas paaukštinimas, įvykęs jubilėjinių metų išvakarėse, reikia suprasti kaip parapijos dabar apvainikavimą ir šv. Tėvo jubilėjinę dovaną, skirtą ir jūsų prelatui ir jo vadovaujamai parapijai. Toje dvasioje aš didžiai gerbiamą prelatą ir Elizabetho parapiečius šia jubilėjine proga giliai nuoširdžiai sveikinu.

Ko šia proga palinkėti? Prelato pirmtakai visi pabuvo šioje parapijoje ilgus metus. Aš linkiu prelatui irgi ilgiausių joje metų.

Elizabetho parapijos ir bažnyčios steigėjų noras buvo, kad ši parapija išliktų lietuviška. Ji statyta ne tik sau, bet ir ateities kartoms. Aš linkiu prelatui ir Elizabetho lietuvių parapijai sėkmingai pasekti tuo jūsų "founding fathers" dvasiniu testamentu.

Tiems, kuriems gyvenimo aplinka nublukdė lietuvišką veidą, aš linkiu bent dvasioje palikti lietuviais. Garbė būti susipratusiu palikuoniu ne tik didvyrių žemės, bet vertu tautiečiu ir šių dienų šventųjų kankinių už Dievą, tėvynę ir laisvąjį pasaulį su Amerika imtinai. Anglų kalba nei aplinka nesunaikina airių dvasios.

Tautų babilono kalbos, kurias naudojo žydai, neužmušė juose per suvirš 2.000 metų Izraelio dvasios. Pasimokykime iš jų. Aš linkiu, kad Elizabetho šimtmečio jubilėjuje protėvių kalba "nebe viešnia būtų", bet, kad jame, kaip šia proga, skambėtų jų kalba ir gyva paliktų jų lietuviška dvasia.

Aš linkiu, jei galėtume, "prikelti bent vieną senelį iš kapų milžinų" ir iš jūsų parapijos kapų, kad su juo galėtume susikalbėti jam suprantama Birutės kalba.

Šis mėnuo — padėkos mėnuo. Vos pora savaičių mus teskiria nuo Padėkos dienos. Tad, šis jubilėjus yra padėkos ženkle. Aš nevardinsiu palaimų, už kurias mes esame dėkingi. Tai būtų per ilga. Vieną neseniai jų paskelbė jūsų kaimynas iš Hillside, J. Stukas, grįžęs iš Lietuvos. Jis spaudoje pareiškė: "Pasakykite, grįžę Amerikon, kad tūkstantį kartų laimingesni, kurie pabėgo. Visa Lietuva bėgtų, jei galėtų" . . .

Mes esame laimingi Laisvės statulos užuovejoje. Mes taip pat dėkingi, kad Kremliaus ilgoji ranka mūsų nepasiekė "išlaisvinti" ir nužmoginti.

Mes dėkingi JAV vyriausybei, kad nepripažįsta Lietuvos okupacijos, ją tebesmerkia.

Mes, pagaliau, dėkingi, kad mūsų tėvus ar mus, atvykstančius į šią šalį prie auksinių vartų, prie jūsų valstybės krantų, pasitiko "tremtinių motina". Ji šiltais žodžiais, įamžintais Laisvės statuloje, prabilo:

"Laikykit sau seni kraštai
žibučiais aprėdytus!
Duokit man skurdžius, be vilties ir be turtų,
Ir nukankintus bedalius bei
iš namų išvytus,
Kurie vien skurdžiasi tyliai
ir jaučia būvį kartu.
Atsiųskite man čia belaisvius
ir audrų blaškytus,
Aš jiems keliu žibintą laisvės prie auksinių vartų".

(Iš Emma Lazarus: The New Colossus. Vertė Nadas Rastenis).

ŠV. PETRO ir Povilo bažnyčia Elizabeth, N. J.

NORI PIRKTI AR PARDUOTI NAMUS—TAIP PAT APDRAUDŲ REIKALAIS KREIPKIS Į

AMERICAN HOME REALTY

84-14 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. — (Forest Parkway stotis)

Tel. HIckory 1-5220

WILLIAM J. DRAKE

Licensed Real Estate Broker

Lietuviams Specialus Patarnavimas

Tel.: APplegate 7-0349 Sav. V. ZELENIS

BANGA TELEVISION

34-23 FULTON STREET BROOKLYN 8, N. Y.

NAUDOKITĖS PROGA!

- Fedders (geriausios rūšies) oro vėsintuvai. Žemiau sezono kainos
- 40% nuolaidos, vokiškiems Blaupunkt radio bei stereo HI-FI aparatams
- Dideli atpiginimai aukščiausiai įvertintoms Admiral ir Motorola 23 inčų televizijoms, bei stereo HI-FI

Nemokamai dovanos su kiekvienu pirkiniu.

Televizijos, HI-FI bei vokiškų aparatų taisymas atliekamas RCA kvalifikuoto techniko

Darbo valandos: kasdien iki 7 val. vak.; penktad. iki 9 val. vak.

HOLY LIGHT

BAŽNYTINIŲ ŽVAKIŲ DIRBTUVĖ

RELIGIOUS CANDLES OF EVERY DESCRIPTION

Sav. B. KUČINSKAS

35 So. 8th Street . . . . . . Brooklyn 11, N. Y.

EVergreen 7-2155 Resid. ILlinois 8-7118

Lietuviškų produktų:

DUONOS, SŪRIŲ, DESRŲ, SKILANDŽIŲ

PETRO LISAUSKO krautuvė

64-09 Clinton Avenue, Maspeth 75, N. Y. Tel. TW 4-8087

Priimami užsakymai vestuvėms ir pobūviams

Perkant didesniais kiekiais pristatoma į namus nemokamai

Namų pardavimo bei apdraudimo reikalais kreipkitės

INSURANCE - REAL ESTATE

JOHN ORMAN AGENCY

110-04 Jamaica Avenue Richmond Hill 18, N. Y.

Tel. VIrginia 6-1800

TO PLACE, YOUR AD CANCEL OR CHANGE Call LO 3-7291

REAL ESTATE

In Maria Regina Parish in Massapequa, L.I. N.Y.

CAPE, 4 bedrooms, 1½ baths, eat-in kitchen, dining room, living room, 30' dormer; full basement; stone front, walk to Church; — $16.500.

PYramid 9-7743

In Our Lady of Perpetual Help Parish in BROOKLLYN, N. Y. — Bay Ridge, 62nd Street — 2 family detached stucco, 6 up, 5 down; gas heat, possession of 2 floors; owner, $21.000. HYacinth 2-5913.

In Cure of Ars Parish in Merrick, L.I. N.Y., Merrick Woods — 3 bedrooms, 2 baths, panelled den with f/p, patio, att. garage, w/w carpeting; all appliances. Walk to station, schools, shopping. Immediate occupancy. $23,500. — FReeport 9-6652.

CHILDREN BOARDED

Catholics Welcome In Private Home

EXPERIENCED MOTHER WILL CARE FOR CHILDREN

for working parents, playing space, inside and outside. (Brooklyn) —

NE 8-3741

ROOM ■ BOARD

ROOM & BOARD FOR WORKING MOTHER AND CHILD — or room with kitchen. Ideal set up with young Catholic family. Reasonable.

LY 3-3069

BROTHERS OF CHARITY

TEACHERS - SOCIAL WORKERS CRAFTSMEN

Contact the Vocation Director

Brother Bertswald, F.C.

Our Lady of Charity Novitiate

7720 Doe Lane, Philadelphia 18, Pa.

For Carved Turkeys

Back on Frame

Call

The Party Makers

WE 3-4909

S & G

buvusi

J. MIRONO MAISTO KRAUTUVĖ

QUALITY MEAT MARKET

Home-Made Bologna

ANTANAS VAITKUS, vedėjas

Papigintomis kainomis priimame užsakymus VESTUVĖMS ir POBŪVIAMS

Pristato į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius

We take all orders special price for Weddings and Parties

340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. — Tel. Stagg 2-4329

AR JŪS NEPERMOKATE už savo automobilio apdraudą?

Virš 21,000,000 automobilių savininkų moka daugiau, negu reikalinga.

Jei tik Jūsų vairavimo rekordas yra geras, Jūs esate kvalifikuotas:

Dideliam apdraudos sutaupymui, geresnei savo apsaugai ir greitesniam patarnavimui, reikalaujant nuostolių atlyginimo.

Kreipkitės:

ALBERT F. PETERS (Petrauskas)

APDRAUDOS SPECIALISTAS

84-17 JAMAICA AVE. WOODHAVEN 21, N. Y.

Tel. VI 3-1477

NAMŲ ADRESAS

106-53 — 95th Street Ozone Park 17, N. Y.

WINTER GARDEN TAVERN, INC.

VYTAUTAS BELECKAS

SAVININKAS

1883 MADISON STREET

BROOKLYN, 27, N. Y.

(Ridgewood)

Tel. EVergreen 2-6440

Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinamomis kainomis.

DOVANOS GIMINĖM

IŠSIUNTIMU REIKALINGA PASIRŪPINTI JAU DABAR!

KĄ *mūsų giminės SSSR, Ukrainoje, Gudijoje, Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Užkarpatėje labiausiai vertina gautam siuntiny???*

Be abejo, ATRAIŽAS GEROS, IMPORTUOTOS VILNONĖS MEDŽIAGOS SUKNELEI, KOSTIUMUI, PALTUI.

KUR *galima pirkti vilnonės medžiagas dovanom pačiom žemiausiom kainom mieste?*

TIK 3 KRAUTUVĖSE FIRMOS

S. BECKENSTEIN, Inc.

118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525
Cor. DELANCY, N.Y.C.

Parduodama: šilkas, nailonas, satinas, aksomas, pliušas, gobelenas, drobė, medžiagos užuolaidom, antduriam, užvalkalam, baldam ir k.

KRAUTUVĖS ATVIROS KASDIEN IR SEKMADIENIAIS, IŠSKYRUS ŠEŠTADIENIUS, NUO 9 RYTO IKI 6:30 VAK.

S. Beckenteino krautuvėse kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai

Važiuoti BMT išlipant Essex Street, keltis elevatorium į viršų, arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey Street.

Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas

WEISS & KATZ, INC.

187 ORCHARD ST., N. Y. C. GR 7-1130

DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA

DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ

vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt. Audiniai yra angliškos ir vietinės vilnos, šilko ir medvilnės

Specialiai žemos kainos tiems, kurie siunčia audinius į užsienį.

Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klijentam. Prašome užeiti ir pasižiūrėti!

SIUNTINIAMS Į LIETUVĄ!

Tamsta rasi didelį pasirinkimą vilnonių medžiagų vyrų kostiumams ir švarkams, moterų eilutėms, suknelėms bei švarkams. Maišytos ir rayoninės medžiagos parduodamos griežtai urmo (wholesale) kainomis.

K & K FABRICS

1158 East Jersey Street, Elizabeth, N. J.

Telefonas: ELizabeth 4-1711

ATDARAS KETVIRTADIENIAIS IKI 9 VAL. VAKARO

Mūsų kainos vyrų drabužiams prasideda nuo $9.50 už pilną eilutę

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS
IMPORTUOTOS ir VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai

Geriausios rūšies pigiausiomis kainomis

Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą

PAMĖGINKITE UŽEITI PAS MUS IR BŪSITE PATENKINTI

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

200 ORCHARD STREET NEW YORK 2, N. Y.
Tel.: AL 4-8319

Joseph Andrusis - TRAVEL AGENCY - REAL ESTATE -Insurance

—HAVEN REALTY—

Kelionių biuras lėktuvais ir laivais. Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudos, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Pinigų investacijos. • Kasdien nuo 9 iki 9 val. Sekmadieniais popiet 1-5 val.

87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. Tel. VI 7-4477

DABAR JŪS GALITE APLANKYTI savo artimuosius Lietuvoje. Mūsų įstaiga taip pat sutvarko pramogines ir biznio keliones į visus Sovietų Sąjungos valdomus kraštus. Mes parūpiname vizas, sutvarkome rezervacijas ir kt. Smulkesnioms informacijoms rašykite/skambinkite daugiausiai patyrusiam kelionių biurui į R. Europą

COSMOS TRAVEL BUREAU Inc.

45 W. 45 Str. New York 36, N. Y. • Tel. CIrcle 5-7711

DOVANŲ SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir į kitus Sov. Sąjungos valdomus kraštus. Garantuotas pristatymas. Muitai ir kiti mokesčiai apmokami čia. Gavėjas NIEKO NEMOKA.
Rašykite arba aplankykite jums artimiausius mūsų skyrius

COSMOS PARCELS Express Corporation

Licensed by Intourist

- NEW YORK 3, N. Y., 39 - 2nd Avenue — Tel.: AL 4-5456
- BROOKLYN 7, N. Y. 600 Sutter Avenue — Tel.: DI 5-8808
- LAKEWOOD, N. J. 126 - 4th Street — Tel.: FO 3-8569
- PATERSON 1, N. J., 99 Main Street — Tel.: MU 4-4619
- NEW HAVEN, Conn., 6 Day Street — Tel.: LO 2-1446
- PITTSBURG 3, Pa., 1015 E. Carson Street — Tel.: HU 1-2750
- WORCESTER, Mass., 174 Millbury Street — Tel.: SW 8-2868
- HAMTRAMCK, Mich., 9350 Jos. Campan — Tel.: TR 3-1666
- CLEVELAND 13, Ohio, 2683 W. 14th Street — Tel.: TO 1-1068
- CHICAGO 22, Ill., 2222 W. Chicago Avenue — Tel.: BR 8-6966
- CHICAGO 29, Ill., 2439 W. 69th Street — Tel.: WA 5-2737
- SAN FRANCISCO, Cal., 2076 Sutter Street — Tel.: FI 6-1571
- NEWARK 3, N. J., 428 Springfield Avenue — Tel.: BI 3-1797
- PHILADELPHIA 41, Pa., 4925 Old York Rd. — Tel.: DA 4-4401
- SPRINGFIELD, Mass., 270 Worthington St. — Tel.: RE 2-7163
- WATERBURY, Conn., 6 John Street — Tel.: PLaza 6-6766
- GRAND RAPIDS, Mich., 414 Scribner Ave., N.W. — GL 8-2256 [GL 8-2006
- PASSAIC, N. J., 211 Monroe Street — Tel.: PR 3-0979
- DETROIT, Mich., 7300 Michigan Avenue, — Tel.: VI 1-5355
- VINELAND, N. J., West Landis Avenue, Greek Orthodox Bldg. Skyrius atidarytas penktadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais

Darbininkui paremti aukojo

John Hennigan, Narragansett, R. I. — 10 dol., prel. L. Mendelis, Baltimore, Md. — 7 dol.

Po 5 dol.: A. Ramanauskas, S. Slivinskas, K. Savičiūnas, Brooklyn, N.Y.; O. Jankevičiūtė, N.Y.C.; kun. T. Palis, San Lorenzo, Calif.

Po 4 dol.: A. Valančius, Brighton, Mass., M. Vaškevičius, Baltimore, Md., J. Baltus, Rego Park, N.Y., A. Krancevičius, Utica, N.Y., Arminas, Waterbury, Conn., A. Sheputis, Woodhaven, N.Y., Anna Stagniūnas, Veronika Janušas, Richmond Hill, N.Y., Antanas Laukagalis, Brooklyn, N.Y., Joseph Bacevičius, Kearny, N.J., J. Sescila, Baldwin, N.Y.

Po 3 dol.: Marijona Karpienė, Waterbury, Conn., Jurgis Kiaunė, Jamaica, L.I., N.Y., J. Landsbergis, Richm. Hill. N.Y., A. P. Neviera, So. Boston, Mass. Anna Sedwick, Stratford, Conn., Helen Šimonis, Brooklyn, N. Y., M. Laukus, Walkill, N.Y.

Po 2 dol.: Kan. A. Steponaitis, Los Angeles, Calif., M. Marcinkevičius, Trumbull, Conn. J. Grybauskienė, Rochester, N. Y., A. Beleckas, Amsterdam, N.Y., dr. D. Jasaitis, V. A. Sužiedėlis, Tampa, Fla., P. Jarvis, So. Boston, Mass., V. Abramikas, Sauk Village, Ill., P. Kiškūnas, Lewiston, Me., Anna Kershilis, Detroit, Mich., J. Naujalis, Aven, Mass., Mary Navickas, Old Bridge, N.J., S. Čerebiejus, V. Žukas, Maspeth, N. Y., K. Pupelis, Mary Shalins, V. Bagonskas, Woodhaven, N. Y., Walter Shimkus, Scranton, Pa., Anna Minikovsky, Astoria, N.Y., M. Pakuktaitė, M. Dausevičius, M. Jankauskas, O. Dovydaitis, Brooklyn, N.Y., Rom. Polovinskas, M. Čičauskienė, Elizabeth, N.J., M. Simonaitis, Woodhaven, N.Y., C. Kalisjauskas, Brockton, Mass., A. Anužis, T. Tamulevičius, Worcester, Mass., V. St. Daugėla, Kearny, N.J., A. Skrupskelienė, Chicago, Ill., Lucy Tiškus, J. Jakaitis, Flushing, N.Y., Frank Pukas, Phila., Pa., J. Gudelevičius, Mass., T. Staugaitis, Newark, N.J., P. Viltrakienė, Pits. Pa., J. Petronis, Phila., Pa., K. Barzdukas, Chicago, Ill., St. K. Ashman, Bridgeport, Conn., S. Rogers, Woodside, N.Y. J. Kezmaitis, Hamilton, Ont. Canada, E. Geivavičius, N.Y.C.

Po 1.50 dol.: M. Gaidamauskas, H. Davelis, Brooklyn, N. Y., O. Ivanauskas, Brighton, Mass.

Nuoširdžiai dėkingi

T.T. Pranciškonai
Darbininko leidėjai

Išnuomojamas 4 kambarių butas gražiam rajone, kaina 100 dol. mėn., įskaitant elektrą ir gazą. Skambinti LA 8-2231.

Išnuomojami 5 erdvūs kambariai antrame aukšte Williamsburghe. Kreiptis iš ryto arba vakarais tel. STagg 2-1454.

Mūrininkas reikalingas prie naujai statomos lietuvių Maspetho bažnyčios. Dėl sąlygų kreiptis dienos metu DA 6-7297, vakarais TW 9-0964.

DĖMESIO!

Kas neturi kur ramiai leisti gyvenimo dienų, kreipkitės į Old Town Farm — poilsio namų — šeimininkę. Čia lietuviškas ir visad šviežias maistas, nes turi 600 akrų žemės. Augina savo gyvulių ir paukščių. Geri kambariai. Oras labai tyras. Gražios apylinkės pasivaikščioti. Medicinos priežiūra. Tik 15 mylių nuo Waterbury, Conn. Išlaikymas tik apie 100 dol. mėnesiui. Adresas: Bernice Blekis, Old Town Farm, Terryville, Conn. Tel. Bristol LUdlow 2-5113.

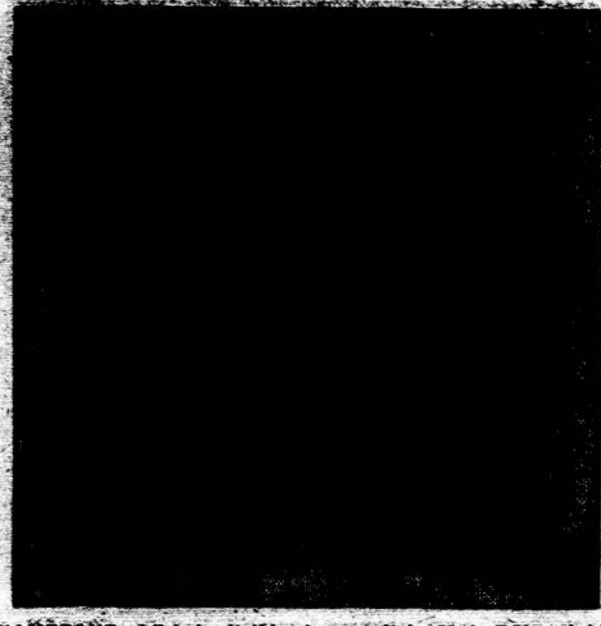

KAMERONE, Afrikoje, įteikiami mergaitei rūbai. Rūbų rinkliavą skelbia JAV katalikų vyskupai Padėkos dienos proga.

Atsišaukimas į New Yorko lietuvius

Gerbiamas Tautieti,

Balfui tenka rūpintis tūkstančiais lietuvių, likusių vakarų Vokietijoje, kurių dauguma yra seneliai, ligoniai ir vaikai. Be to, nuolat ateina pagalbos prašymai iš Lenkijoje esančių lietuvių, taip pat iš Lietuvos, kartais ir iš Sibiro. Ypatingai daug prašymų iš tų, kurie grįžo iš Sibiro tremties. Į Balfą taip pat kreipiasi lietuviai iš kitų pasaulio kampų, kurie ten pateko karo, tremties metu, ir labai skursta.

Balfas stengiasi tą pagalbą teikti, kiek tik ištekliai leidžia, tačiau tai gali padaryti tiktai lietuvių aukomis.

Balfo centro valdyba ir New Yorko Balfo direktoriai kreipiasi į Jus, newyorkiečiai, lygiai ir į visus JAV lietuvius ir prašo — padėkite Balfui tęsti krikščioniškos labdaros darbus.

Prašome ne sau, o prašome tremtiniams, kaliniams, ligoniams, alkaniems lietuviams. Aukščiausias nepagailėjo mums geresnio gyvenimo, duokime nors mažą auką vargan, nelaimėn patekusiems vargo broliams lietuviams.

Savo auką siųskite: United Lithuanian Relief Fund, 105 Grand St., Brooklyn 11 N.Y.

Visų šelpiamųjų vardu nuoširdžiai iš anksto dėkojame.

Balfo direktoriai New Yorke

Kan. dr. J. B. Končius, pirmininkas; V. Abraitis, vicepirm.; kun. J. Pakalniškis, vicepirm.; A. Trečiokas, ižd.; V. Alksninis, sekr.; J. Audėnas, St. Bredes, J. Ginkus, P. Minkūnas, B. Spūdienė

JONO IR ANGELINOS ANDRIULIŲ
IR JŲ ŠEIMOS

MICHIGAN FARM SŪRIS

Fountain, Michigan

Jūs esate namuose ar kur keliaujate, visuomet reikalaukite Michigan Farm Sūrio. Šis sūris jau per ilgus metus gaminamas Jono ir Angelinos Andriulių ir jų šeimos, Fountain, Mich.

REIKALAUKITE TIK MICHIGAN FARM SŪRIO

Jeigu abejojate, paprašykite pamėginimui. Jūsų skonis jums pasakys. Mes norime, kad Jūs patys būtumėt sprendėjas. Mes esame labai dėkingi sūrio mėgėjams ir geresnėms krautuvėms, kad Jūs tiek išpopuliarinot Michigan Farm Sūrį, kuris paliko visų mėgiamiausiu. Mes pasižadame ir toliau jums gaminti tik patį geriausią sūrį.

MICHIGAN FARM CHEESE DAIRY, INC.
Vienintelial šio sūrio gamintojai FOUNTAIN, MICH.

Aptarnavimui ir informacijai rytuose prašome kreiptis:

PETER LISAUSKAS
69-15 53rd Avenue, Maspeth, N. Y. Tel. TW 4-8087

VICTOR ABECŪNAS
351 Park Street, New Britain, Conn. Tel. BA 2-1342

JONAS JAKUBAUSKAS
634 N. Denison Street, Baltimore, Md. Tel. Longwood 6-2822

MEČISLOVAS KAVALIAUSKAS
24 Prospect Street, Hyde Park, Mass. Tel. Hyde Park 3-3975

GEORGE GALŪNAS
1400 Caniff, Detroit, Mich. Tel. T. O. [illegible]

STANLEY METRICK
1904 W. 47th St., Chicago, Ill. Tel. Yards 7-[illegible]

JOHN SHURNA
5418 So. Albany, Chicago, Ill. Tel. Grovehill 6-7783

ALLAN STEWART
4310 No. Broad St., Phila., Pa. Tel. [illegible]

Richmond Hill

Woodhaven

NAMŲ PARDAVIMAS — BUTŲ NUOMA

Queens apylinkėje didžiausia patarnavimo įstaiga perkant namus ir nuomojant butus. Šeimos su vaikais taip pat maloniai aptarnaujamos.

Tik pas mus perkant būsite patenkinti savo namais

DONT BUY THE WRONG WAY — BUY THE RITE WAY
— with —

RITE-WAY REALTY

ADELĖ ZINKEVIČIENĖ - DAGGRES

ATIDARA ŠEŠTADIENIAIS IR SEKMADIENIAIS

108-26 Myrtle Ave., Richmond Hill, N. Y. — HI 1-3500
95-31 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. — HI 1-6000

JULIUS KIMPIKAS ELEKTROS MOTORŲ TAISYMAS
119 GRAND ST., BROOKLYN 11, N. Y.

ELEKTROS MOTORAI • VANDENS POMPOS
ORO KOMPRESORIAI • DULKIŲ SIURBLIAI
ELEKTR. VĖSINTUVAI • ELEKTR. GRĄŽTAI

Mėsinių ir saliūnų šaldymo sistemos pilnas aptarnavimas
Papildomas gazas — Sudedami nauji vamzdžiai
Atidara nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 5 iki 8 v.v., šeštadieniais — visą dieną.
Dėl didesnių užsakymų skambinti STerling 9-6534 (po 8 val. vak.)

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA

Silver Bell Baking Co.

Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms vestuvėms ir pokyliams tortai

DALIA ir ALBERTAS RADŽIŪNAS, sav.

36-38-40 STAGG ST. BROOKLYN 6, N. Y.

Telefonas: STagg 2-5938

WHITE HORSE TAVERN

baras - restoranas

PRANAS BRUČAS, savininkas

86-16 JAMAICA AVE. Woodhaven 21, N. Y. Tel. VIrginia 6-9519

Salė vestuvėm, susirinkimam ir kitiem pobūviam

Salėje gali tilpti 100 dalyvių

PAUL'S RESTAURANT

LIQUORS — BEER — WINES
SKANŪS LIETUVIŠKI UŽKANDŽIAI
Šeštadieniais ir sekmadieniais
griežia J. Mortotaičio lietuviškas orkestras
Sav. P. VIŠNIAUSKAS

31 Spring St., New Britain, Conn. Tel. BA 3-9771

JUOZO IR IZABELĖS MISIŪNŲ

RAY'S LIQUOR STORE

Galima gauti įvairiausios rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų. Didžiausias pasirinkimas degtnės ir vyno.
103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: VIrginia 3-3544

R E P U B L I C

Wine & Liquor Store

322 Union Ave. Brooklyn 11, N. Y.

Tel.: EV 7-2089

Sav. M. ir J. JOKUBAIČIAI

Didelis pasirinkimas įvairių vynų, degtinių, konjakų, midų šventėms bei kitokioms progoms

ROMAN FUNERAL CHAPEL

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

CHARLES J. RAMANAUSKAS

1113 Mt. Vernon St. Philadelphia 23, Pa.

POplar 5-4110

KARLONAS

FUNERAL HOME

280 Chestnut Street New Britain, Conn.
Tel. BA 9-1181

CARROL FUNERAL HOME, Inc.

PETRAS KARALIUS, savininkas
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS IR BALZAMUOTOJAS

74 Providence Street
WORCESTER, MASS

PL 4-6757 PL 4-1165

DIRSA FUNERAL HOME

Joseph J. & Johanna H. Dirsa

51 PROVIDENCE STREET
WORCESTER 4, MASS

PLeasant 4-3501 PLeasant 4-3365

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS, jaunas ir puikus lietuvis — naujose patalpose — skausmo valandoje suteikia puikų patarnavimą

Edward A. Zigas FUNERAL HOME

540 East Street, New Britain, Conn.
Tel.: BA 9-2242 — 9-9336
Aptarnauja NEW BRITAIN, WATERBURY ir HARTFORD, Conn.

NEW YORKO NAUJIENOS

Mišios su egzekvijomis už a.a. Konstancijos Plechavičienės sielą bus lapkričio 19 d. 8:30 val. pranciškonų koplyčioje.

Į pranciškonų provincijos posėdį Kennebunkporte šią savaitę iš Brooklyno vienuolyno buvo išvykę Tėv. Benediktas Bagdonas, Tėv. Pranciškus Giedgaudas, Tėv. Leonardas Andriekus.

Vytautas Valiukas, praeitų metų rudenį atsikėlęs į New Yorką, čia dirbdamas ir studijuodamas, atsidėjęs ruošiasi Antano Škėmos "Vienas ir kiti" pastatymui. Vaidinimas įvyks gruodžio 3, šeštadienį, 8 val. vak., gruodžio 4, sekmadienį, 3:30 val. popiet Van Wyck Junior Highschool, 85-05 144 St., Jamaica, L.I., N.Y. Dekoracijos — Telesforo Valiaus, rež. padėjėjas — Vytautas Strolia, veikalo administratorius — Kazys Vasiliauskas. Dalyvauja šie aktoriai: Asė Dauguvietytė, Elvyra Ošlapienė, Laima Vasiliauskaitė, Juozas Bolevičius, Zenonas Jurys, Leonas Karmazinas, Kazys Vasiliauskas ir Algis Žemaitaitis. Vyt. Valiukas, būdamas Chicagoje, yra pastatęs "Stiklinį žvėryną", "Antigoną", "Kanarėlę".

ŽALGIRIO MINĖJIMAS

LB New Yorko Apygardos Valdybos sukviestas N. Y. lietuvių organizacijų atstovų susirinkimas (dalyvavo 23-jų organizacijų atstovai); įvykęs š. m. rugpiūčio mėn. nutarė Žalgirio mūšio 550 metų sukaktį iškilmingai paminėti drauge su Lietuvos kariuomenės atkūrimo 42 metų sukaktimi.

Šių reikšmingų sukakčių minėjimai suruošti yra išrinktas organizacinis komitetas, kuris visus minėjimo bei parengimo reikalus savo posėdžiuose rūpestingai aptarė ir daro ryžtingus žygius, kad Žalgirio mūšio ir Lietuvos kariuomenės atkūrimo sukakčių minėjimas būtų įspūdingas ir ko geriausiai pasisektų.

Minėjimas bus lapkričio 19 d. 7 val. vak. Apreiškimo parapijos salėje. Minėjimo programa skelbiama šio laikraščio skelbimų skyriuje.

Komitetas maloniai kviečia visus New Yorko ir jo apylinkių lietuvius į šiuos reikšmingus minėjimus gausiai atsilankyti.

Oranizac. komitetas

WAGNER THEATER

110 Wyckoff Ave., prie DeKalb Ave. Brooklyn-Ridgewood; tel. VA 1-2613

Kasa atidara: Penktadieniais 6 val. p.p. Šeštadieniais iki filmoe pabaigos Trečiadieniais — 12 val. dien e

Penktadienį, lapkričio 18, iki Trečiadienio, lapkričio 23, 1960

Spalvota filma

HOCH DROBEN AUF DEM BERG

Vaidina:

G. Riedmann, Margot Hielscher, G. Philipp, L. Englisch, Gr. Granas, Paul Hoerbiger

Priedinė filma:

Der schoenste Tag meines Lebens

ir naujausia Vokietijos savait. apžvalga

Dalia R. Bulgarytė ruošiasi Fordhamo universitete New Yorke chemijos doktoratui, praeitą vasarą ji ten įsigijo magistro laipsnį. Kartu ji dėsto chemiją tame pat universitete ir tuo būdu yra viena iš jauniausių lietuvių akademikių, dėstančių Amerikos universitetuose.

Verė Jomantienė iš New Yorko ir Viktorija Remaikienė iš Bloomfield, N. J., Darbininko skaitytojos, žiemos metui išvyko į Floridą.

Vincentas Pociukevičius mirė lapkričio 3 Philadelphijoje, Pa. Velionis išaugino 4 dukras ir 5 sūnus, iš kurių Leonas yra kunigas ir darbuojasi mokykloje bei šv. Jurgio lietuvių parapijoje. Iš dukterų viena yra vienuolė mokytoja. Laidotuvėse dalyvavo šeimos nariai, daug kunigų ir pažįstamų. Liūdinti šeima visiems dėkoja už gėles, šventas mišias, kurias už prašė už mirusiojo vėlę, ir palydėjimą į kapines bei dalyvavimą laidotuvėse. Velionis ilgus metus skaitė Darbininką.

Vaikų auklėjimo klausimu lapkričio 20 tuoj po sumos Apreiškimo par. salėje p. Baltrušaitienė skaitys paskaitą, kurią ruošia katalikės moterys.

G. Kučinskas iš Brooklyn. N. Y, apmokėjo prenumeratą Bronxe gyvenančiom seserim uršulietėm, kurios mielai skaito Darbininką.

Katalikiškų organizacijų valdyboms pranešame, kad 1961 kovo mėn. pradžioje šaukiamas Amerikos Lietuvių R. Katalikų Federacijos New Yorko, New Jersey apskrities katalikų seimelis. Seimeliui tinkamai pasiruošti šaukiamas visų katalikiškų organizacijų atstovų susirinkimas lapkričio 18, penktadienį, 8 val. vak. Apreiškimo par. mokyklos patalpose. Visos organizacijos prašomos atsiųsti savo atstovus. Susirinkime numatyta paskaita katalikiškos akcijos klausimais.

ALRKF N.Yorko - N. Jersey apskr. valdyba

Ieškomas Jonas Kliučinskas, sūnus Jono, iš Lietuvos, Lazdijų. Atsiliepti adresu: Anna Gudinas (Poloniūtė), 100 Seymour St., New Britain, Conn.

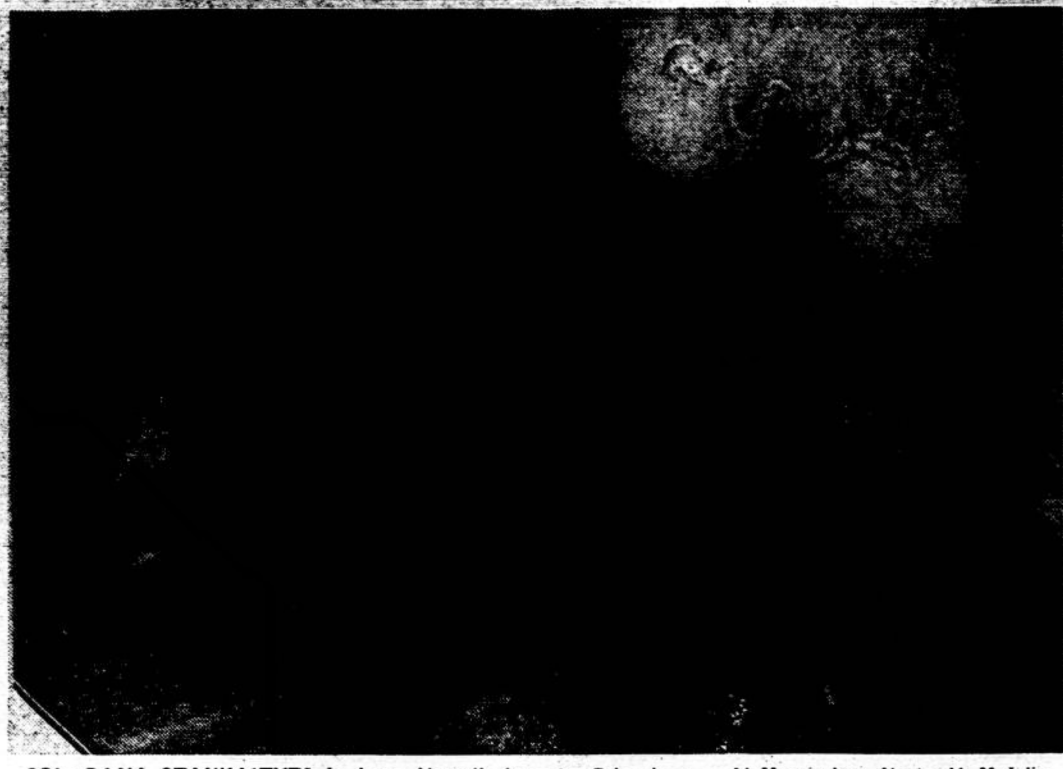

SOL. DANA STANKAITYTĖ ir Jonas Vaznelis koncerte. Prie piano — Al Mrozinskas. Nuotr. V. Maželio.

TEKO PASIDŽIAUGTI AUKŠTO LYGIO KONCERTU

VYT. STROLIA

Sekmadienį, spalio 30, Websterio salėje įvykęs Ateities žurnalo rengtas koncertas nors negalėjo pasidžiaugti publikos ypatingu gausumu, bet koncerto programa buvo tikrai aukšto lygio. Koncerto programą išpildė dramatinis sopranas Danutė Stankaitytė, bosas Jonas Vaznelis, abu iš Chicagos, ir pianistas Aleksas Mrozinskas iš New Yorko.

Dana Stankaitytė šiais metais New Yorke buvo jau antrą kartą. Tai duoda progos eiliniam klausytojui su pasigėrėjimu sekti šios darbščios ir be abejo talentingos dainininkės pažangą. Ateities koncerte aukštas gaidas solistė ėmė daug švariau ir labiau užtikrintai. Balso spalvų skalė irgi platėja. Dainininkė jau išdrįso įtraukti į repertuarą ir vieną kitą mažiau dramatiško pobūdžio kūrinį. Reikia maloniai stebėtis, kai solistė, daugiau žinoma kaip dramatinis sopranas, šį kartą sugebėjo savo balsinę medžiagą perteikti labai gražioje lyriškoje formoje. Tuo būdu K. V. Banaičio "Savo skambančia daina" praskambėjo neįprastai šviesiai, lyg tai būtų buvę Gailevičiaus, o ne Banaičio kūrinys. Beje, spausdintoje programoje per klaidą buvo sukeistos kompozitorių pavardės — D. Stankaitytės dainuotas "Šauksmas" yra Br. Budriūno, o "Tušti paliktieji namai" — J. Štarkos. Operų arijos vis dėlto šios solistės yra stiprioji pusė. Didesnė dinamikos apimtis čia duoda jai platesnes interpretacijos galimybes. Tokiu būdu lietuviškai dainuota arija iš G. Verdi operos "Likimo galia" buvo tikrai pasigėrėjimo verta. Gražiai praskambėjo ir arija iš A. Ponchielli operos "La Gioconda".

Jonas Vaznelis, New Yorke pirmą kartą pasirodęs, užsirekomendavo kaip rimtas menininkas su gera balso technika, aukšta dainavimo kultūra ir dideliu patyrimu. Jei sakome, kad D. Stankaitytės stiprioji pusė yra arijos, tai J. Vaznelio dainuotos operų arijos nesugebėjo taip paveikti klausytoją, kaip maloniai veikė jo išpildomos koncertinės dainos. Iš dalies kaltė tenka ir dalykų parinkimui. Ariją iš P. Čaikovskio operos "Eugenijus Onieginas" yra labai sudėtinga ir reikalauja didesnio susidainavimo su akompaniatorium. Garsioji "La Calunnia", arija iš G. Rossini operos "Sevilijos kirpėjas", yra daug kam žinoma iš koncertų ir plokštelių, įamžinta tokių pasaulio garsenybių kaip Šaliapinas ir k., o lietuvių atmintina iš Ip. Nauragio koncertų. Dainininkas, pasirinkdamas šią ariją, užsikrauna sau didelį kryžių, nes mūsų publika šiuo atveju yra labai negailestinga, reikalaujanti anksčiau girdėtos kokybės. Bet užtat virš programos dainuotoji G. Verdi arija iš "Simon Boccanegra" skambėjo įspūdingai. Viso to priežastis yra J. Vaznelio balso charakteris. Jis turi labai malonų balso tembrą, gilų skambumą, bet jėga nėra visuose registruose vienoda. Jo balsas turi daugiau išraiškos savo švelnia spalva negu forsavimu. Todėl koncertinės dainos skambėjo daug maloniau. Ypač išsiskyrė savo subtilumu V. Jakubėno "Nejaugi vėl, o Dieve" ir L. Beethoveno "In questo tomba" ir darė labai malonų įspūdį.

Koncertas buvo užbaigtas abiejų solistų duetu iš G. Verdi operos "Likimo galia".

Aleksas Mrozinskas, be akomponavimo solistams, dar pagrojo solo Bacho, Chopino ir Khachaturian kūrinių.

Visas koncertas buvo aukšto lygio ir praėjo labai gražioje nuotaikoje.

Išnuomojamas gražus kambarys vienam esmeniui, apstatytas baldais, su teise naudotis virtuve, arti Botanikos sodo, geras susisiekimas. Kreiptis telefonu STerling 9-4563.

ŽALGIRIO mūšio 550 metų sukakčiai minėti komitetas. Iš k. į d.: L. Virbickas, R. Markevičius, V. Alksninis, J. Šlepetys — pirm., A. Dimas, A. Petkevičius, Z. Raulinaitis. (Trūksta p. Valaitienės). Nuotr. V. Maželio.

BOSTONO ŽINIOS

Lituanistikos mokyklos metinis pobūvis įvyksta sekmadienį, lapkričio 20, 5 val. vak. So. Bostono lietuvių piliečių draugijos auditorijoje (II-me aukšte). Pobūvį rengia tėvų komitetas, kuriam vadovauja M. Subatavičius. Valgiais rūpinasi mokinių motinos. Vakarienės šeimininkė M. Lendraitienė. Menine programa rūpinasi tėvų komiteto vicepirmininkė O. Ivaškienė. Programą atliks mokyklos mokiniai. Pobūvio metu bus laimėjimai, kuriem renkami daiktai. Visi tėvai ir mokyklos rėmėjai prašomi pristatyti laimėjimams daiktus į mokyklą šeštadieniais pamokų metu. Bus taip pat kitų malonių staigmenų. Grieš geras orkestras šokiams.

Pobūvis yra proga paremti mokyklą. Pirmoj eilėj tuo rūpinasi tėvai, tačiau ir visi kiti geros valios lietuviai yra prašomi parodyti mokyklai dėmesio savo atsilankymu ir materialine parama.

Mokyklos vyresnių klasių mokiniai rašė konkursinį rašinį apie Žalgirio mūšį. Rašinys buvo rašomas pamokų metu, mokytojams prižiūrint. L. Bendruomenės apylinkė yra paskyrusi premijas, kurios laimėtojams bus įteiktos lapkričio 27 laike minėjimo, kurį rengia Alto Bostono skyrius.

Žalgirio mūšio iškilmingas minėjimas rengiamas lapkričio 27 So. Bostono lietuvių piliečių d-jos auditorijoje. Paskaitą apie Žalgirio mūšį ir jo reikšmę skaitys istorikas prof. S. Sužiedėlis. Meninę dalį atliks akt. Irena Nikolskytė ir parapijos choras, vedamas muz. J. Kačinsko.

Reikia, kad minėjimas būtų gausus. Visi skirkime tą sekmadienį Žalgirio mūšiui.

Padėkos dienos vartotų drabužių rinkliava bus lapkričio 20 - 27. Bostoniečiai lietuviai aukojamus drabužius prašomi sunešti į parapijos salę.

Lietuvių veteranų ramovė užprašė už žuvusius karius dėl Lietuvos laisvės pamaldas lapkričio 20. 10 val. ryte šv. Petro bažnyčioje. Mišias aukos ir pamokslą pasakys kun. V. Paulauskas iš Thompson, Conn.

Mirusieji. Po gedulingų šv. Petro par. bažnyčioje pamaldų palaidoti: Jonas Brazukas (lapkr 3), 66 m. Velionis gyveno 164 Westminster St., Watertown, Mass. Nuliūdime paliko žmoną, dukterį ir sūnų. Palaidotas N. Kalvarijos kapinėse.

Joana Stravinskienė (lapkr. 10) 86 m. Velionė gyveno 192 L. St. Nuliūdime paliko du sūnus ir dvi dukteris ir seserį Z. Strigūnienę. Viena iš dukterų yra sesuo kazimierietė Simplicita. Palaidota N. Kalvarijos kapinėse.

Prieinamiausiomis kainomis su labai gerom išsimokėjimo sąlygom ir pristatymu į vietą iš ONOS IVAŠKIENĖS

BALDŲ KRAUTUVĖS

galima gauti butui moderniški baldai, įvairios lempos, vaikam lovutės, virtuvės reikmenys ir k.

LITHUANIAN FURNITURE CO.
366 West Broadway,
So. Boston 27, Mass.
Off. Tel.: AN 8-4618
Res.: AN 8-5961

Krautuvėje galima gauti DARBININKĄ, pratęsti prenumeratą arba užsisakyti naujai.

VAITKUS
FUNERAL HOME
197 WEBSTER Ave.
PRANAS WAITKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS ir BALSAMUOTOJAS
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC

Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

NEW YORK

Med. Dr. Joseph J. Zabner
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTAS
Vėl pradėjo praktika
144 Kent St., Brooklyn 22, N. Y.
(IND GG Line Green Point stotis)
Priėmimo valandos — pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais 5:30 - 7:00 vak.; šeštadieniais 10-12 dieną.

Since 1889
OUR ONLY STORE
We Deliver Anywhere
We Telegraph Flowers Anywhere
Weddings & Funerals our specialty
LASKAS FLOWERS
"FLOWERS FOR EVERY OCCASION"
270 BROADWAY
BROOKLYN 11, N. Y.
Phone: EVergreen 4-8859
7281

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

Tel. EVergreen 7-4335
Stephen Aromiskis
(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNIŠKA KOPLYČIA
423 METROPOLITAN AVE.
BROOKLYN, N. Y.

Tel. STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
(BIELIAUSKAS)
FUNERAL HOME
M. P. BALLAS — Directorius
ALB. BALTRŪNAS - BALTON — Reikalų Vedėjas
660 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC

EVergreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS
BALSAMUOTOJAS
231 BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS - Šalinskas
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves
Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventiliacija
Tel. VIrginia 7-4499

Stephen Bredes, Jr.
ADVOKATAS
37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
Tel. APplegate 7-7083

A. ANDRIUŠKEVIČIUS
LAIKRODININKAS - JUVELYRAS
Auksas, Sidabras, Deimantai
Laikrodžiai
485 GRAND STREET
Brooklyn 11, N.Y. EV 4-2318

Norite geros—meniškos fotografijos
PORTRETO, ŠEIMOS, VAIKŲ
įvairių progų — vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir pan. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys
VYT. MAŽELIS
422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Tel. HYacint 7-4677

VAIDINA:
A. DAUGUVIETYTĖ
E. OŠLAPIENĖ
L. VASILIAUSKAITĖ
J. BOLEY
Z. JURYS
E. JUZUMAS
L. KARMAZINAS
V. VALIUKAS
Rež. pad. V. STROLIA
Administrat. K. VASILIAUSKAS

PIRMĄ KARTĄ NEW YORKE!
A. ŠKĖMOS 4 paveikslų vaidinimas
VIENAS IR KITI
Rež. V. VALIUKAS Dail. T. VALIUS
KADA?
Gruodžio 3, šeštadienį, 8 v.v.
Gruodžio 4, sekmadienį, 3:30 v. p.p.
KUR?
Van Wyck Junior High School
85-05 144 St. Jamaica, L. I., N. Y.

VAIDINIMĄ GLOBOJA BALFAS

Įėjimas su pakvietimais, kurie gaunami pas adm. K. Vasiliauską, 28 Shepherd Avenue, Brooklyn 8, N. Y., Tel. MI 7-6014,; pas platintojus ir vaidinimo dieną prie įėjimo.

Važiuoti: BMT Jamaica linija iki Queens Blvd. stoties IND linija E ar F traukiniu iki Sutphin Blvd. stoties